Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 285 (5876).
12 ДЕКАБРЬ 1985 й.
ПАЙШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

тонгги газеталарда

СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС «Саноат бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотлари мастерларининг, участка ҳамда цех бошлиқларининг ролини янада ошириш тўғрисида ва уларнинг меҳнатини рағбатлантиришни кучайтириш ҳақида» қарор қабул қилдилар.

Қарор 1986 йил 1 январдан амалда жорий этилади ҳамда қайси идорага бўйсинишидан қатъи назар, саноатнинг ишлаб чиқариш ва илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари, корхоналарига, илмий-тадқиқот муассасаларига, конструкторлик ва технология ташкилотларига ёйилади.

(Мазкур қарорнинг баёни бугун тонгги газеталарда эълон қилинган).

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ— XXV ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИГА

• Конференция делегатлари ҳақида ҳикоялар

ИШЧИ ТАШАББУСКОРЛИГИ

Ўн биринчи беш йиллик бошланишида В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг 2-цехидаги коммунист Сергей Норкин етакчилик қилаётган бригада беш йиллик топшириқни стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигига, яъни 1985 йилнинг 31 августига қадар бажаришга аҳд қилган эди. Бригада коллективи ўз сўзининг уддасидан чиқди.

Тажрибали коммунист етакчилик қилаётган бригада илғор иш усулларини жорий этиб, технологияни такомиллаштириш, тартиб ва интизомни мустаҳкамлаш туфайли беш йилликнинг ўтган даври мобайнида ишлаб чиқариш ҳажмини 16 процентга оширишга муваффақ бўлди. Бунга ишчилар сафини кенгайтирмаган ҳолда эришилганлиги муҳимдир. Меҳнат унумдорлиги 12 процентга ошди. Тайёрланган маҳсулотлар талабларга тўла жавоб берганлиги учун биринчи тақдимдаёқ топширилмоқда.

Бригада аъзолари рационализаторлик ҳаракатида фаол иштирок этиб, қатор таклифларни киритишди. Шулардан учтаси ишлаб чиқаришга жорий этилиб 1,6 минг сўмлик шартли иқтисодий самара олинди.

Айни пайтда коллектив тежамкорликка ҳам катта эътибор бермоқда. Бунда коммунистлар намуна кўрсатишяпти. Беш йилликнинг ўтган даври мобайнида уч минг киловатт-соат электр энергияси, 13,2 минг килограмм металл тежаб қолинди. Тежаб қолинган металл миқдори бутун декабрь ойи мобайнида халқ хўжалиги учун турли хил буюмлар тайёрлашга етади.

С. Норкин етакчилик қилаётган бригада аъзолари съездолди ҳужжатларини ўқиб-ўрганишар экан, меҳнат суръатини янада оширишга қарор қилишди. Зиммаларига оширилган социалистик мажбурият олиб ҳар бир иш жойида хом ашёни тежашга алоҳида эътибор беришни режалаштириб қўйдилар. КПСС XXVII съезди очиладиган кунга қадар тежалган хом ашё ҳисобига тўрт кун маҳсулот тайёрлаш режасини ҳам тузиб қўйдилар.

Коммунист Сергей Норкин бригадаси коллективга Совет Иттифоқи Қаҳрамони Зоя Космодемьянскаяни қабул қилиб янги ватанпарварлик ташаббусини бошлаб берди. Қаҳрамон ҳисобига ёзилган пул тинчлик фондига ўтказилади. Ҳозиргига қадар 1640 сўм ана шу фондга ўтказилди. Цехдаги З. Зайнутдинов етакчилик қилаётган бригада ҳам намуна кўрсатиб ишламоқда. Бу коллектив цехда биринчи бўлиб рақамли бошқариладиган дастгоҳларга ўрнатиладиган деталларни тайёрлашни ўзлаштирди.

Ғ. Жалилов, С. Алаляшкин, М. Ломов сингари бошқа коммунистлар ҳам меҳнатда пешқадамлик намунасини кўрсатишмоқда.

Цех коллективи 2 декабрда беш йиллик планини бажарганлиги ҳақидаги рапортга имзо чекди.

М. АВЕРИН.

М. С. ГОРБАЧЕВ

АҚШ савдо министри билан суҳбатлашди

10 декабрь куни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Америка—Совет савдо иқтисодий кенгашининг IX йиллик йиғилишида қатнашиш учун Москвага келган АҚШ савдо министри М Болдрижни Кремлда қабул қилиб, у билан суҳбатлашди Суҳбатда СССР ташқи савдо министри Б. И. Аристов, АҚШнинг СССРдаги элчиси А. Хартман ва АҚШ савдо министрининг ўринбосари Б Смарт қатнашдилар.

Суҳбат чоғида М. С. Горбачев Женева учрашуви авало Совет-Америка муносабатларини нормаллаштириш ва халқаро вазиятни умуман соғломлаштириш учун очиб берадиган имкониятлар нуқтаи назаридан муҳим аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтди. Шу билан бирга гарчи дастлабки қадамлар қўйилган, СССР билан АҚШ ўртасида айниқса хавфсизликнинг туб масалаларида ҳамон катта ихтилофлар бўлса-да, учрашувнинг умумий якуни ҳар ҳолда ижобий эканлиги таъкидлаб ўтилди. Энг муҳими шуки, йиллар давомида тўпланиб қолган қалтис ва кескин проблемаларни муҳокама қилишга асос солинди, бу проблемаларни аллақачон тўхтаб қолган жойидан силжитиш лозим эди. Женевада келишиб олинган ҳамма ишларнинг ҳақиқий аҳамияти амалий сиёсатдагина намоён бўлиши мумкинлиги равшан.

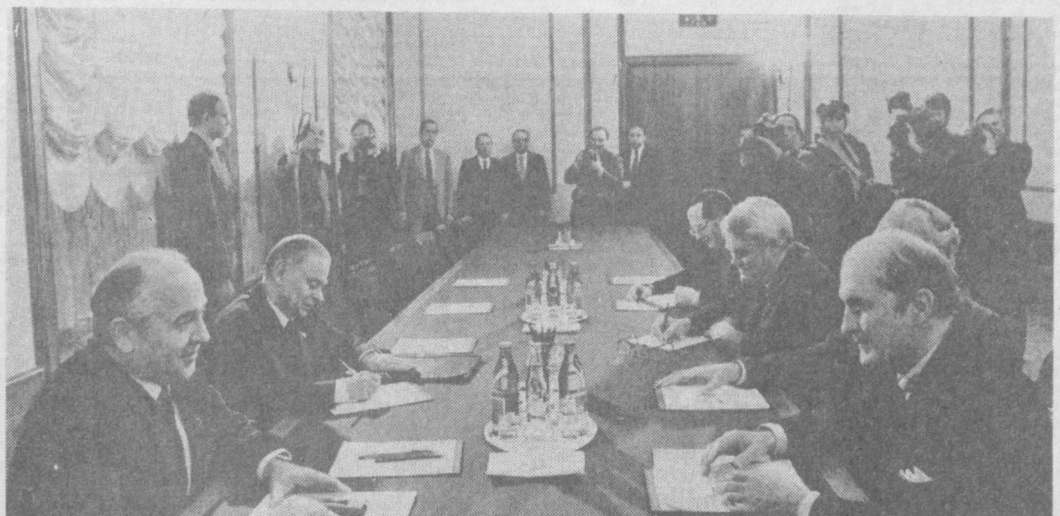

Суратда: суҳбат пайти.

ТАСС фотоси.

Совет томонига келганда шуни айтиш кераки, у Женевада эришилган аҳдномаларга зўр жиддийлик билан қарайди ва умумий муҳитнигина эмас, шу билан бирга ҳеч қандай камситишга йўл қўймай, ўзаро ҳурмат ва тўла тенг ҳуқуқлилик асосида Совет—Америка муносабатларининг мазмунини яхшилашга ҳам интилаверади. СССР Қўшма Штатлар билан ҳалол ҳамжиҳатлик руҳида космосда қуролланиш пойгасига йўл қўйилмаган тақдирда шу пойгани тўхтатишга, дунёдаги вазиятни яхшилашга ҳаракат қилишга тайёр. Биз АҚШдан ҳам шундай ёндашувни кутишга ҳақлимиз.

Бу гапларнинг ҳаммаси, деди М. С. Горбачев, савдо-иқтисодий соҳага ҳам тўла-тўкис тааллуқлидир. Совет Иттифоқи Женева учрашуви тўғрисидаги қўшма Баёнотда иккала томоннинг савдо-иқтисодий алоқаларни ривожлантириш нияти борлиги тўғрисида ёзиб қўйилган гапларга зўр жиддийлик билан қарайди. Афсуски, бу соҳада вужудга келган аҳволни асло қаноатланарли деб бўлмайди. Бунинг сабаби яхши маълум — АҚШнинг камситувчилик сиёсати, унинг савдо-сотиқдан СССРга сиёсий тазйиқ қуроли сифатида фойдаланиш йўлидаги уринишлари мана шундай сабабдир.

Аммо бу сиёсатнинг умри тугаганлиги равшан.

Совет Иттифоқи ишончли ва истиқболли шерикдир, деб таъкидлади М. С. Горбачев. Айниқса ҳозир, бизда мамлакатни жадал социал-иқтисодий ривожлантиришнинг йирик вазифалари ҳал этилаётган бир пайтда бозоримизнинг потенциал имкониятлари жуда катта. Бошқа мамлакатлардаги савдо-сотиқ соҳасидаги бизнинг шерикларимиз буни яхши биладилар ва бу имкониятлардан ўзлари учун ғоят манфаатли тарзда фойдаланмоқдалар.

Америка—Совет савдо-иқтисодий кенгаши мажлисидан маълум бўлишича, АҚШнинг савдо-саноат доиралари Совет Иттифоқи билан ўзаро фойдали савдо-сотиқни кенгайтиришга қизиқиб қараётганликлари муносабати билан М. С. Горбачев мамнуният изҳор этди. Бу соҳада улар тегишли ташкилотларимизнинг тўла хайриҳоҳлигига сазовор бўладилар. СССР билан АҚШ ўртасида кенг миқёсли, узоқ муддатли савдо-иқтисодий алоқалар ўрнатиш учун анчагина потенциал имкониятлар бор. Бундан буёнги иш Америка томонига боғлиқ.

М. Болдриж айниқса Женевадаги учрашувдан кейин АҚШ билан СССР ўртасидаги савдо-сотиқни ривожлантириш кераклиги ҳақида умумий тарзда фикр билдирди. Америка савдо-саноат доираларининг бундан манфаатдорлигини тасдиқлади. Шу билан бирга у СССР билан савдо муносабатларини ривожлантиришга тўсқинлик қиладиган АҚШ маъмурияти ва конгресси жорий этган чеклашлар борлигини кўрсатиб ўтди.

Суҳбат чоғида Совет—Америка муносабатларининг бошқа баъзи жиҳатлари ҳам муҳокама қилинди.

* * *

Шу куни М. С. Горбачев Америка — Совет савдо-иқтисодий кенгашининг Москвадаги йиғилиши ўтказилиши муносабати билан Кремлда зиёфат берди.

Зиёфатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков, бошқа расмий кишилар, шунингдек АҚШ савдо-саноат доираларининг намояндалари ҳозир бўлдилар.

Дўстона вазиятда ўтган зиёфатда М. С. Горбачев билан М. Болдриж нутқ сўзладилар. Уларнинг нутқлари эътибор бериб тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

(ТАСС).

БУГУНГИ ТОШКЕНТ

ТО·ТЕЛЕТАЙПИ·

КОНФЕРЕНЦИЯДАН— КОНФЕРЕНЦИЯГАЧА

● Беш йилликда шаҳар индустрияси юксак суръатлар билан ривожланди. Жумладан, энергетиканинг юксалиш суръати 1984 йилда 1983 йилга нисбатан 152, машинасозликда ва металлни қайта ишлашда бу кўрсаткич 130,8, ўрмон, ёғочни қайта ишлаш ва целлюлоза-қоғоз саноатида 119 процентни ташкил этди.

● Фақат 1981—84 йилларнинг ўзида 1,245 миллион киловатт-соат электр энергияси ҳосил қилинди, саноат корхоналари 131 минг тоннадан зиёд қуйма пўлат, 229 минг километрга яқин электр симлари, 29 минг компрессор станцияси, 39,6 мингта пахта териш комбайни, 1325 минг куб метр темир-бетон панели, 620 миллион квадрат метрдан зиёд ип-газлама, 31,1 миллион устки трикотаж буюми, 335 миллион сўмлик мебель ишлаб чиқарди.

● Шаҳар саноати халқ хўжалиги учун зарур бўлган муҳим товарларни тайёрлаш ҳажми йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Жумладан, 1982 йилда 24,5 мингта пахтачилик трактори тайёрланган бўлса, 1984 йилда 26 мингдан зиёд трактор тайёрланди: шу тартибда 4496 ва 5000 чанглагич-пуркагич, 11,4 минг ва 12,2 минг дона чойшаб, 9,1 минг ва 9,4 минг жуфт пойафзал тайёрланди.

● Физкультура ва спортнинг базаси тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Ҳозир Тошкентда 18 стадион, 440 спорт зали, 56 сузиш ҳавзаси, 10 та бошқа спорт майдонлари ишлаб турибди.

● Мактабгача болалар муассасаларининг сони йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. 1983 йилда 2900 ўринли болалар боғчалари қурилган эди, ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида 3600 ўринли болалар боғчалари ва яслилари фойдаланишга топширилди.

● Пассажир транспорти илдам ривожланмоқда. 1983 йилда фақат автобуслар билан 433 миллион пассажир ташилган эди, бу йил эса 443,3 миллион йўловчи манзилига элтиб қўйилди.

● Ўқувчиларнинг сафи тобора кенгайиб бормоқда. Жумладан 1981 йилда шаҳарда 301,5 минг ўқувчи ўқиган бўлса, бу йил 326,[...] минг ўқувчи мактабларда таълим олмоқда.

● Ҳозир савдо ва умумий овқатланиш тармоқларида 54,5 минг киши меҳнат қилмоқда.

● Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ривожланяпти. Ҳозир шаҳарда 1278 та турли ремонт ишлаб чиқариш устахоналари ишлаб турибди, бу 1983 йилдагидан 25[...] та кўпдир. Маиший хизмат соҳаси хизматчиларининг сафи 19,8 минг кишига етди, бу 1983 йилдагидан 2 минг кишига кўпдир. Кейинги икки йилда аҳоли жон бошига маиший хизмат кўрсатиш беш сўмдан зиёдга кўпайиб, 42 сўм 1[...] тийинга етди.

М. С. Горбачевнинг М. Ш. Мессадия билан учрашуви

11 декабрда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Жазоир Миллий озодлик фронти партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет доимий секретариатининг раҳбари М. Ш. Мессадияни қабул қилди. М. Ш. Мессадия Жазоир партия делегациясига бош бўлиб Москвага келганди.

М. Ш. Мессадия Жазоир Халқ Демократик Республикасининг президенти, Миллий озодлик фронти партиясининг Бош секретари Ш. Бинжадиднинг мактубини М. С. Горбачевга топширди.

Дўстона суҳбат чоғида халқаро аҳволнинг ва Совет — Жазоир муносабатларининг баъзи масалалари муҳокама қилинди. СССР билан ЖХДР, КПСС билан Миллий озодлик фронти партияси ўртасида дўстона ҳамкорлик муваффақиятли ривожланиб бораётганлиги, ҳозирги замон туб проблемалари юзасидан уларнинг позициялари бир-бирига мос ёки яқинлиги мамнуният билан қайд этилди. Совет Иттифоқи ва Жазоир империализмнинг агрессив сиёсатига қарши, космосда қуролланиш пойгасининг олдини олиш ва ерда уни тўхтатиш учун, адолатли халқаро иқтисодий муносабатлар учун ва регионал можароларни халқларнинг қонуний миллий ҳуқуқларини таъминлаш асосида ҳал этиш учун курашмоқдалар. Иккала томон турли соҳаларда Совет — Жазоир ҳамкорлигини бундан буён ҳам мустаҳкамлаш иштиёқида эканликлари тасдиқланди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари Б. Н. Пономарев қатнашди. **(ТАСС).**

МПЛА — Меҳнат партиясининг Раиси Ангола Халқ Республикасининг президенти

ўртоқ Жозе Эдуарду душ САНТУШга

Азиз ўртоқ Жозе Эдуарду душ Сантуш!

Сизни МПЛА—Меҳнат партиясининг Раиси олий ва масъулиятли лавозимига қайта сайланганингиз билан астойдил табриклайман.

МПЛА — Меҳнат партиясининг куни кеча тугаган II съезди ангол халқининг ўз революцион ғалабаларини қаттиқ туриб ҳимоя қилишга, мустақиллик ва социал тараққиёт йўлидан олға боришга азму қарор берганини намойиш этди.

Сизга ва Сиз орқали МПЛА — Меҳнат партиясининг барча аъзоларига бу йўлда янги муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз.

КПСС, совет кишилари аввалгидек Анголанинг одилона ишини муттасил қўллаб-қувватлайверадилар.

Сизга мустаҳкам соғлиқ ва эсон-омонлик тилайман.

Қардошлик саломи билан

М. ГОРБАЧЕВ.

КПСС XXVII съездига— 27 зарбдор ўн кунлик

ШАҲАР КОРХОНАЛАРИДА 21-СТАХАНОВЧА ЎН КУНЛИК БОШЛАНДИ

КЕЧА шаҳар корхоналари ва ташкилотларида КПСС XXVII съездига бағишланган социалистик мусобақанинг 21-зарбдор ўн кунлиги байроғи кўтарилди.

Ушбу стахановча ўн кунлик декабрь ойининг ўрталарига тўғри келганлиги учун энг тиғиз ўн кунликлардан бири бўлиши кутилмоқда — беш йилнинг якунланишига саноқли кунлар қолди. Шунинг учун ўтган 20-ўн кунлик иш натижалари ва социалистик мусобақасига якун чиқаришда эришилган ютуқларни танқидий, юксак талабчанлик нуқтаи назаридан таҳлил этиш, план ва социалистик мажбуриятларнинг, топшириқларнинг муваффақиятли бажарилишига ёрдам берувчи ташкилий тадбирларни аниқ белгилаш муҳим аҳамиятга эга.

Ҳар бир участкада, бригадада ишга ижодий, новаторларча ёндошиш муҳитини вужудга келтириш, куч-ғайратни асосий йўналишларга — меҳнатни ташкил этиш системасини такомиллаштиришга, техникадан, барча машина паркидан, шунингдек инсон омилидан моҳирона фойдаланишга, юксак ижрочилик интизомига, ҳар бир иш жойида тартиб бўлишига қаратиш лозим.

Меҳнат коллективларида съездолди ҳужжатлари муҳокама этилаётган шу кунларда ишчилар, мутахассислар меҳнат ва иш жараёнини янада яхшилаш, оз моддий-техника ресурсларини сарфлаган ҳолда план кўрсаткичларининг бажарилишини таъминлаш хусусида жуда кўп қимматли таклифларни киритишяпти. Бирорта ҳам таклиф, эътироз эътиборсиз қолмаслиги лозим, баён этилган барча фикрлар ишни янада такомиллаштиришга доир комплекс тадбирларда ўз ифодасини топиши керак.

Кўпгина меҳнат коллективлари йил бошида иқтисод режимини кучайтириш, декабрь ойининг сўнгги икки куни иқтисод қилинган ресурслар ҳисобига ишлаш имконини берувчи резерв фондини ташкил этиш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилган эди. Шу ўн кунликнинг бошларида шахсий иқтисод ҳисобларини таҳлил этиш, тежаб қолинган барча ресурсларни ҳисоб-китоб қилиш, уларни кўпчиликка етказиш, меҳнат коллективлари, бригадалар, асосий ва ёрдамчи касбдаги ишчилар йил мобайнида тежаб қолинган моддий ресурслар ҳисобига ишлаш учун тайёргарлик кўришларига ёрдам бериш лозим.

Яна икки ўн кунликдан сўнг йил ниҳоясига етади, бу ўн кунликлар коллективларнинг кўп ойлик меҳнатига якун ясаши билан муҳим аҳамият касб этади. Шунинг учун ҳам декабрь ойининг ҳар бир съездолди куни зарбдор, стахановча, аниқ юқори унумли меҳнат билан нишонланиши керак.

Илгари иш маромига панд берган коллективларнинг йил охиригача қолган кунлардан унумли фойдаланиб, қолоқликка барҳам бериши, социалистик мажбуриятларда белгиланган йиллик ишлаб чиқариш программасининг шак-шубҳасиз бажарилишини таъминлаш уларнинг шон-шараф ишидир.

1985 йил планларини муваффақиятли адо этиш билан бирга янги йилда ҳам унумли ишлаш учун қулай шарт-шароитларни яратиш ҳақида ғамхўрлик қилиш лозим. «Истиқбол вазифаларини кундалик вазифалар билан бирга қўшиб ҳал эта олиш маҳорати — бизнинг ишимизга нисбатан қўйилаётган энг муҳим сабаблардан биридир», — деб таъкидлаган эди ўртоқ М. С. Горбачев.

Шундай қилиб, меҳнат эстафетасини 21-ўн кунлик қабул қилиб олди. Ана шу ўн кунликнинг муваффақиятли якунланиши бизни эзгу мақсадга — 1985 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик халқ хўжалиги планларининг муваффақиятли бажарилишига яқинлаштиради.

ДАВР БИЛАН ҲАМНАФАС

Совет халқининг бутун фаолияти мамлакатнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги шонли воқеа — КПСС XXVII съездига тайёргарлик билан йўғрилган. Давримизга муносиб асарлар яратаётган сўз усталари халққа ўзининг бутун истеъдоди ва илҳомини бағишламоқда.

11 декабрь куни Москвада Катта Кремль саройида очилган Россия Федерацияси ёзувчилари VI съездининг делегатлари ўз меҳнатига баҳо беришга юксак талабчанлик позициясида туриб ёндашмоқдалар, адабиётни бундан буёнги ривожлантириш йўлларини амалий ва синчковлик билан белгиламоқдалар.

Делегатлар ва меҳмонлар М. С. Горбачев, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, В. В. Гришин, А. А. Громико, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков, М. С. Соломенцев, Э. А. Шеварднадзе, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, Н. В. Тализин, Б. Н. Ельцин, Л. Н. Зайков, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов ўртоқларни гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Съезд делегатлари орасида қардош адабиётларнинг намояндалари, Москва меҳнаткашларининг вакиллари, санъат арбоблари, олимлар, партия ва совет ходимлари, Қуролли Кучларнинг жангчилари бор.

РСФСР Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси С. В. Михалков «Партия вазифалари — адабиёт вазифалари» мавзуида доклад қилди. У проза, поэзия, драматургия, публицистика, болалар ва ўсмирлар адабиёти соҳасида, танқидий тафаккурни ривожлантиришда, таржимонлик фаолиятида «адабиёт беш йиллиги» эришган ютуқларни батафсил таърифлаб берди.

Партия совет адабиётидан ва, шу жумладан, Россия адибларидан социалистик жамият маданиятини янги дурдоналар билан бойитишни, совет кишисининг ғоявий ва маънавий дунёсини ҳаққоний тасвирлашни, барча кишилар активлигини оширишни кутмоқда, деди докладчи. Бугунги кунда ҳаётнинг ўзи ҳақиқий ёзувчининг актив гражданлик позициясини рағбатлантириб, уни ҳозирги талаблар руҳида фикрлашга ва иш кўришга даъват этмоқда.

Ёзувчиларимиз анжумани съездолди ҳужжатлари умумхалқ муҳокамасига қўйилган пайтда ўтмоқда ва бу Россия ёзувчилари зиммасига алоҳида масъулият юклайди, деди пировардида нотиқ. У партиянинг содиқ ёрдамчилари бўлган сўз усталари совет жамиятининг ҳозирги, ғоят муҳим босқичида адабиётнинг жуда катта аҳамиятга эга эканлигини англаган ҳолда халқнинг, Ленин партиясининг ишончини оқлаш учун барча ишларни қиладилар, деб ишонч билдирди.

Сўнгра музокаралар бошланди.

РСФСР ёзувчиларининг съезди ўз ишини давом эттирмоқда.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми агросаноат комплексини бошқаришни такомиллаштириш мақсадида Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги, Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги, Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги ва Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти давлат комитети негизида Ўзбекистон ССРнинг Иттифоқ—республика агросаноат давлат комитетини тузди.

Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлиги Ўзбекистон ССР Иттифоқ — республика Ғалла маҳсулотлари министрлигига айлантирилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ И. Ҳ. ЖЎРАБЕКОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИНИНГ БИРИНЧИ ЎРИНБОСАРИ — ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ АГРОСАНОАТ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

Ўртоқ Исмоил Ҳакимович Жўрабеков Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари вазифасидан озод қилиниб, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари — Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетининг раиси этиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
О. САЛИМОВ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

Тошкент шаҳри
1985 йил 11 декабрь.

ИҚТИСОДИЙ ФАННИНГ УФҚЛАРИ

Партиянинг иқтисодий сиёсатини ижодий тарзда амалга ошириш, ишлаб чиқаришга фан ютуқларини, хўжалик юритишнинг илғор формаларини кенгроқ жорий этиш— КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель ва октябрь Пленумлари қарорларида, мамлакатни ривожлантиришнинг Асосий йўналишлари лойиҳасида белгилаб берилган шу ва бошқа вазифалар Ўзбекистон Илмий-иқтисодий жамияти правлениесининг 10 декабрда Тошкентда бўлиб ўтган пленумида муҳокама қилинди.

Халқ хўжалигида иқтисодий экспериментни оммалаштириш, республика агросаноат комплексини бошқаришнинг янги системасини яратиш, ишлаб чиқаришнинг ҳамма бўғинларида хўжалик ҳисобини мустаҳкамлашда илмий-иқтисодий жамият фаолиятини кенгайтириш зарурлиги пленумда уқтириб ўтилди. Илғор тажрибани пропаганда қилиш ва кенг ёйиш, ҳар бир меҳнаткашда иқтисодий тафаккурни тарбиялашга диққат-эътиборни қаратиш лозимлиги таъкидлаб ўтилди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми музика санъати соҳасида мутахассислар тайёрлаш ва уларни коммунистик руҳда тарбиялашда узоқ йил самарали иш олиб борганлиги учун ва туғилган кунига саксон йил тўлиши муносабати билан М. Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваториясининг доценти ўртоқ Григорий Федорович Головновни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ҲАЁТИМИЗ ПРОГРАММАСИ

КПССНИНГ ЯНГИ ТАҲРИРДАГИ ПРОГРАММАСИ, ТАКЛИФ ЭТИЛАЁТГАН ЎЗГАРТИШЛАР БИЛАН ПАРТИЯ УСТАВИ, СССРНИ ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1986—1990 ЙИЛЛАРГА ВА 2000 ЙИЛГАЧА БЎЛГАН ДАВРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН АСОСИЙ ЙЎНАЛИШ ЛАРИ ЛОЙИҲАЛАРИ—УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА.

«ХЎЖАЛИК ҲИСОБИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА. МЕҲНАТНИ КОЛЛЕКТИВ ТАРЗДА ТАШКИЛ ЭТИШ ВА РАҒБАТЛАНТИРИШНИНГ, АВВАЛО БРИГАДА ПУДРАТИГА АСОСЛАНГАН, САМАРАЛИ ФОРМА ВА МЕТОДЛАРИ ОММАЛАШТИРИЛДИ».

(СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳасидан).

• АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАР ЛОЙИҲАСИДА БИТИЛГАН

КОЛЛЕКТИВ МЕҲНАТНИНГ МАЪНОСИ

«Ташсельмаш» заводи шаҳримиздаги меҳнатни ташкил этишнинг бригада усулини биринчилардан бўлиб жорий этган саноат корхоналаридандир. Ҳозир заводда бу усул кенг оммалашган. Машинасозлар мамлакатимиздаги пахтакор республикаларга етказиб бераётган «зангори кема»лар юқори сифатли ва мустаҳкам бўлишида коллектив ўз зиммасига олган мажбуриятлар тўла ва ошириб бажарилишида бригада усули ғоят қўл келмоқда.

Заводда янгича усулда ишлаётган бригада коллективларини моддий рағбатлантиришнинг аниқ системаси ишлаб чиқилган. У вақт ўтган сари тобора такомиллаштирилиб, ишчиларнинг унумли ва сифатли меҳнат қилишига, бутун куч ва имкониятларини коллективнинг умумий вазифаларини ҳал этишга рағбатлантирмоқда.

Ҳозир заводда 306 бригада мавжуд бўлиб, уларга 90,6 процент ишчи қамраб олинган. Барча бригадалар ишнинг пировард натижалари бўйича иш ҳақи олиб ишлайди. Бригадалардаги ишчиларнинг 80 проценти ўхшаш касбларни билади, ҳар бешинчи ишчи 2 ва ундан ортиқ касбни эгаллаган. Бригадаларда 92 процент маҳсулот биринчи тақдимда топширилади, 5 бригадага сифатнинг бригада белгиси билан ишлаш ҳуқуқи берилган.

Заводда бригада бўлиб ишлашни 1985—1986 йилларда такомиллаштиришнинг комплекс плани, тежамкорликнинг шахсий ҳисоблари системаси; бригадаларга киритилган мастерлар ва инженер-техник ходимларга ҳақ тўлаш тартиби; бригадаларда ишлаётган ишчиларни мукофотлашнинг янги қоидалари ишлаб чиқилиб, жорий этилди. Заводнинг бу соҳадаги тажрибаси Бутуниттифоқ Халқ Хўжалиги Ютуқлари виставкасида ҳам намойиш этилган.

Заводда бригадаларда ишлаётган ишчилар юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришларига алоҳида аҳамият берилаяпти. Бундай моддий рағбатлантириш омилларидан самарали фойдаланилаяпти. Заводда бригада ҳар бир аъзосининг ҳар кунги меҳнатдаги иштироки коэффициентини аниқлаш методикаси мавжуд. Мазкур методика меҳнатни ташкил этиш ва унга пировард натижасига қараб ҳақ тўлаш усулини янада такомиллаштириш мақсадида жорий этилаяпти. Бригада ҳар бир аъзосининг ҳиссасини объектив баҳолаш ва меҳнатга иштироки коэффициентини аниқ белгилаш учун ҳар куни бир ишчи бажарган иш миқдори ва сифатини унинг меҳнат активлигини ва меҳнатга муносабатини ҳисоб-китоб қилиб бориш керак. Бригадаларда худди шундай қилинаяпти ҳам. Смена мастери ҳар куни бригаданинг ҳар бир аъзоси бажарган ишнинг миқдорини рапортда ёзиб, меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг цехдаги бюросига беради. Бу ерда давлат планининг смена топшириғининг ҳар бир ишчи томонидан бажарилишини хисоблаб, аниқланади. Бу ишчининг процент ҳисобида ишлаб чиқарган маҳсулотини юзга тақсимлаш орқали аниқланади.

Масалан, ишчи смена топшириғини 120 процент бажарган бўлса, унинг меҳнатдаги иштироки коэффициенти 1,2 ни ташкил этади.

Меҳнатдаги иштироки коэффициенти иш ҳажмининг бажарилишини аниқлайди, лекин бажарилган ишнинг разрядларини ҳисобга олмайди. Ҳар бир ишчининг индивидуал ҳиссасини объектив ифодалаш учун ишнинг разрядлараро фарқини тузатиш коэффициенти билан ҳисоблаш керак.

Шундай қилиб тузатиш коэффициенти ҳисобга олиниб аниқланган меҳнатдаги иштироки коэффициенти рапортга ёзилади ва ундан бригаданинг ҳар бир аъзоси смена топшириғининг бажарилиши акс эттириладиган Бригада кўрсаткичлари экранига кўчирилади.

Мана шулар асосида бригадир ўртача ярим ойлик ва ойлик меҳнатдаги иштироки коэффициентини аниқлайди.

Заводда бригадаларда ишлайдиган ишчиларни мукофотлаш бўйича Низом мавжуд. У қуйидаги кўрсаткичларнинг бажарилишини кўзда тутади: ишлаб чиқаришнинг ягона, узлуксиз графигининг машина комплектда бажарилишини (мукофот миқдори 45 процент), меҳнат унумдорлигини ўстирган ҳолда маҳсулот ишлаб чиқаришга сарфланган меҳнатнинг камайишини (мукофот миқдори 25 процент), юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқарилишини (мукофот миқдори 30 процент).

1979 йилдан бошлаб тобора кўпроқ бригадалар меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада усулига ўтиши муносабати сифатини баҳолашнинг одатдаги усули ўзини оқламади. Чунки коллективлар эндиликда ягона наряд бўйича ишлаётганди. Бундай шароитда сифатга бўлган масъулият даражаси ҳам умумий бўлиши керак.

Тайёрланаётган маҳсулот сифатини баҳолашдаги йўл-йўриқ кўрсатадиган паспорт эскичасига қолди. Бу беш балли классификатор бўлиб, сифат учун мукофот ҳажмига пропорционалдир, бундаги билан ҳар бир ишчи томонидан ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ой охирида ўртача коэффициент аниқланади. Айтайлик, агар контролёр ишчига ҳар куни беш балл қўйиб борса, ўртача ойлик балл ҳам «беш» бўлади. Мукофот тўла берилади. Кўрсаткич ёмон бўлганида эса ишчи мукофотдан тўла маҳрум бўлади.

Эндиликда бу системага битта жиддий ўзгариш киритилди. Эндиликда бригаданинг битта аъзоси йўл қўйган бракка бутун коллектив жарима тўлайди. Техника контроли бўлими ходимлари иши ҳам қаттиқ назорат остида бўлади. Назоратчи мастер унинг қўл остидагилар эътиборсизликка йўл қўймасликларини ёки бутун технологик занжирда текшириш ўтказиш чоғида ижрочиларга ён босмасликларини кузатиб туради. Қоида бузилса контролёр ҳам мукофотдан қисман ёки тўла маҳрум этилади.

Дарвоқе, меҳнат коллективларида қарор объектив ва ўз вақтида қабул қилинган қарор сифатида қабул қилинди.

Биз ҳамсуҳбат бўлган кўпгина бригадалар билан гаплашилганда битта бракчини деб барчанинг жабрланиши афсусланарлими, деб берилган саволга улар шундай жавоб беришди: «Афсусланарли, лекин адолатли. Акс ҳолда коллектив меҳнатининг маъноси йўқолади» деб жавоб беришди.

Юқорида айтилган йўл-йўриқ кўрсатувчи паспортга мувофиқ контролёрлар ҳар бир бригадага балл билан 5 дан —0,5 гача баҳо қўядилар. Контролёр смена мобайнида бир неча марта айланиб, барча иш жойларини текширувдан ўтказадилар ва нуқсонлар аниқланмаса, эътирозлар бўлмаса у ҳолда бригадага аъло баҳо — 5 балл қўйилади.

Агар контролёр смена мобайнида технологик жараёнга риоя қилмаслик ҳолларини аниқласа ёки иш жойининг аҳволи қониқарсиз эканлигини билса ва бир марта эътироз билдирса, бригадага 4 балл қўйилади. Заводга моддий зиён етказилса, бракка йўл қўйилса, у ҳолда бригадага — 0,5 балл қўйилади.

Ой мобайнида йиғилган барча балларга қараб, ўртача ойлик балл чиқарилади. Ўртача ойлик балл асосида сифат учун мукофот белгиланади.

Маҳсулот сифатини яхшилаш бўйича бригадалар ишини такомиллаштириш масалалари бригадалар совети, цехлар ва заводдаги бригадирлар совети ишининг таркибий қисмидир. Уларнинг мажлисларида маҳсулот сифатини ошириш масалаларини мунтазам энг муҳим масала сифатида муҳокама этилади. Маҳсулот сифатини яхшилаш бўйича амалга оширилган ишлар натижасида товар маҳсулот салмоғи пасайди. У 1979 йилда 0,43 процентни ташкил этган бўлса, 1984 йилда 0,23 процентни ташкил этди. Ҳозирги пайтда сифатнинг олий категориясидаги маҳсулотнинг умумий ишлаб чиқариш ҳажмидаги салмоғи 0,23 процентни ташкил этмоқда.

Дарҳақиқат, заводдаги илғор бригадалар фаолиятини таҳлил қилиш ҳам бригада усули ишлаб чиқаришни юксалтириш, маҳсулот сифатини тинмай яхшилаш борасида улкан имкониятларни юзага келтиришдан далолат беряпти. Бу имкониятлардан билиб, самарали фойдаланиш машинасозлар коллективига янги беш йилликда олдинга қўйиладиган вазифаларни муваффақиятли бажариш, пахтакорларга янада сифатли ва мустаҳкам техника воситалари етказиб беришда қўл келади.

Х. ХАЛИЛОВ,
«Ташсельмаш» заводи меҳнат ва иш ҳақи бўлими мудири.
А. ЭГАМНАЗАРОВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

• *Беш йиллик вахтасида*

АКТИВЛИК БИЛАН

Тошкент экскаватор заводи ишчи ва хизматчилари шу кунларда янги таҳрирдаги КПСС Программаси лойиҳаси, ўзгартишлар билан КПСС Устави СССРни социал иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 — 1990 йилларга ва 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳасини зўр қизиқиш билан муҳокама қилмоқдалар. Бу тарихий ҳужжатларни ўрганиш давомида меҳнатчиларнинг активлиги ошяпти. Ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг янги резервлари топилиб, ишга солинмоқда. Бу эса кўрсаткичларни яхшилаш, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, сифатини яхшилашга катта ёрдам бермоқда.

Партия анжумани шарафига бошланган социалистик мусобақа эса янги марраларни эгаллашга шароит яратяпти. Коллективлар ўртасидаги беллашувда Николай Коняев етакчилик қилаётган бригада пешқадамликни қўлдан бермай келяпти. Иш вақти, техника ва технологиядан самарали фойдаланиш, илғор тажрибаларни қўлланиш туфайли бригада ўз зиммасига олган топшириқ ва мажбуриятларни муддатидан олдин бажаришга эришмоқда.

СУРАТДА: бригада бошлиғи Н. Коняев илғор ишчилардан бири Х. Қосимов билан.

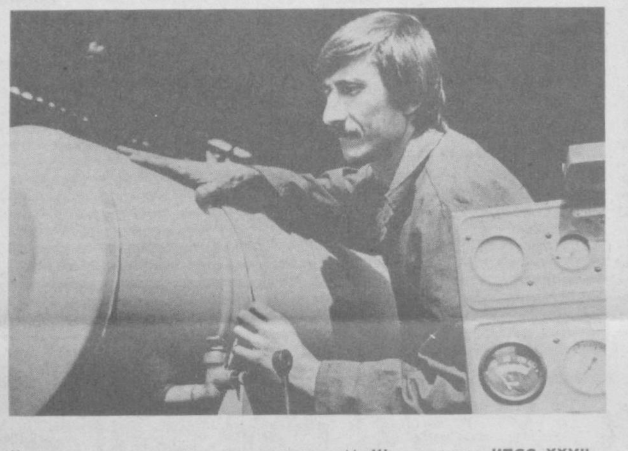

«Компрессор» заводининг илғор ишчиси М. Шамсиддинов КПСС XXVII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақада актив қатнашиб, меҳнатда катта ютуқларни қўлга киритмоқда. Тажрибали ишчи айни кунларда 1986 йил ҳисобига маҳсулот топширмоқда. Беш йиллик илғори М. Шамсиддинов иштирокида тайёрланаётган компрессорлар доимо юқори сифатли бўлаётир.

СУРАТДА: беш йиллик зарбдори Мильгам Шамсиддинов.

В. Сироткин фотолари.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

МУСОБАҚА АВЖ ОЛДИРИЛМОҚДА

УЛАН-БАТОР. Халқ Монголиясида Монгол ва совет халқлари хаётидаги шонли сана — СССР билан МХР ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида шартнома имзоланганлигининг 40 йиллиги олдидан социалистик мусобақа кенг авж олдириб юборилди.

Биргаликдаги Монгол—Совет хўжалик «Монголсовцветмет» бирлашмаси корхоналарининг интернационал коллективлари, пойтахтдаги, Дарҳон, Чайбалсандаги, республиканинг бошқа шаҳарлари ва йирик индустриал марказларидаги бир қанча саноат корхоналарининг интернационал коллективлари умумхалқ меҳнат мусобақасининг олдинги сафларида бормоқдалар. Бу коллективларнинг кўплари Монголия еттинчи беш йиллиги якунловчи йили ва умуман бутун беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажарганликлари тўғрисида ҳозирдаёқ рапорт бердилар. Осиёда энг катта «Эрдэнэт» кон бойитиш комбинатининг кончилари ҳам мусобақа пешқадамлари жумласидандир. Комбинат меҳнатчилари ҳозир келгуси йил ҳисобига меҳнат қилмоқдалар. Илғор совет тажрибасини, жумладан меҳнатни ташкил этишнинг бригада формасини ҳамма жойда ўрганиш ва амалда қўлланиш, новаторлар ва рационализаторлар ҳаракатининг авж олдирилганлиги, фан ва техника сўнгги ютуқларининг жорий этилиши юксак ишлаб чиқариш муваффақиятларига эришишга кўп жиҳатдан ёрдам бермоқда.

МХР меҳнатчиларининг тиғиз социалистик мажбуриятларда аввало ишлаб чиқариш самарадорлигини анча ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, хом ашё, материал ва энергетика ресурсларини тежаш кўзда тутилмоқда. Меҳнат вахтасининг якунлари 15 январда икки қардош мамлакат ўртасида тузилган шартноманинг 40 йиллиги кунида чиқарилади.

Селекциячилар муваффақияти

БЕЛГРАД. Бу йил Югославия деҳқонлари сал кам 10 миллион тонна маккажўхори йиғиштириб олдилар. Бу 1984 йилдаги рекорд ҳосилдан бир миллион тонна камдир. Ёз ойларида чўзилиб кетган қурғоқчилик мамлакат қишлоқ хўжалигига катта зарар келтирганлиги ҳисобга олинса, бу қишлоқ меҳнаткашларининг жуда катта ютуғидир.

— Деҳқонларнинг фидокорона куч-ғайратларини қадрлаш билан бирга шу натижалар учун селекциячиларимизга ҳам миннатдорчилик билдириш керак, —деди ТАСС мухбири билан суҳбатда Воеводини социалистик автоном ўлка қишлоқ, ўрмон хўжалиги ва озиқ-овқат саноати ўлка комитети секретарининг ўринбосари Ж. Чурич. Улар маккажўхорининг 300 дан ортиқ гибридини яратдилар, уларни етиштириш замонавий технологиясини ишлаб чиқдилар.

Нови-сад ўсимликшунослик ва чорвачилик институти Югославияда қишлоқ хўжалиги фанининг йирик марказига айланган. Йиллар мобайнида бу институтда махсус маккажўхоричилик бўлими ташкил этилди. Шу йилнинг ўзидаёқ аттестация комиссияси Нови-садда яратилган маккажўхорининг 11 та янги гибридини амалда қўллади. Ҳозир институтнинг тажриба участкаларида гектар бошига 200 центнергача маккажўхори дони бера оладиган ҳақиқий «паҳлавонлар» етиштирилмоқда.

Югославия илмий-тадқиқот муассасаларининг селекциячилари совет ҳамкасблари билан, энг аввало Краснодар ўлкаси олимлари билан қалин ҳамкорлик қилишмоқда. Воеводини Краснодар ўлкаси билан дўстлик алоқалари ўрнатган. Улар билан ҳамдўстликка маккажўхорининг эрта пишар, пояси бақувват ва касалликларга чидамли гибридлар селекцияси устида иш олиб боришмоқда. Бошқа илмий алоқалар ҳам амалга оширилмоқда, тажриба, махсус адабиёт алмашилмоқда.

Тинчлик тарафдорлари қамоққа олинди

ЛОНДОН. АҚШнинг Милденхолдаги (Суффолк графлиги) ҳарбий ҳаво базасида америкалик қоровуллар Моулзуортда қанотли ракеталар жойлаштирилишига қарши ҳаракат группаси деб аталган жамоат ташкилотига мансуб инглиз тинчлик тарафдорларидан тўрт аёлни ушлаб олиб қамаб қўйдилар. Бу довюрак аёллар АҚШ ва Буюк Британия ўтказаётган ядровий қуролланишни кучайтириш сиёсатини кескин қоралаш белгиси сифатида Америка базасига келдилар. Би-Би-Си телекомпаниясининг хабарига кўра, ушлаб олинган тинчлик тарафдорлари сўроқ қилиш учун мудофаа министрлигининг амалдорларига топширилди. Матбуотнинг хабар қилишича, уларга катта пул жаримаси солинади ёки узоқ вақт қамоқ жазосига ҳукм қилинади.

Кейинги йилларда, деди ядровий қуролсизланиш учун ҳаракат бош секретари М. Бересфорд, консерваторлар ҳукумати урушга қарши намойишларнинг қатнашчиларини тобора тез-тез қамоққа оладиган бўлиб қолди. Лондон расмий доиралари кенг жамоатчиликнинг хатарли ядро сиёсатини тўхтатиш тўғрисидаги даъватларига қулоқ солмай, норозилик ҳаракати активларини шафқатсиз жазолаш чоралари билан чўчитиш йўлига ўтиб олди. Тинчликсевар жамоатчилик ҳар сафар янги тадбир ўтказганида консерваторлар ҳукумати Гринэм — Коммондаги «тинчлик лагери» қатнашчиларига нисбатан жуда қаттиқ жазо чораларини баттар кучайтирмоқда. Бу ерда Американинг биринчи бўлиб зарба урадиган қанотли ядровий ракеталари жанговар шай ҳолатга келтириб қўйилди. Моулзуортдаги база ёнида ҳам пайдо бўлган тинчлик тарафдорларига аёвсиз жабр-зулм қилинмоқда. Бу ерда мана шундай ракеталарнинг янги туркумини жойлаштиришга зўр бериб тайёргарлик кўрилмоқда.

МУВАФФАҚИЯТСИЗ СИНОВ

ВАШИНГТОН. АҚШнинг шарқий соҳили зонасида «Томагавк» қанотли ракетанинг биринчи синови муваффақиятсизликка учради. Пентагон вакилининг хабарига кўра, ракета Мексика кўрфазида сув ости кемасидан учирилган эди. Аммо бошқариш системаси носоз бўлганлиги туфайли кузатувчи самолётдан учиш тўхтатилиши ва парашют системаси ишга туширилиши тўғрисида команда берилди. Ракета Фролида штатидаги Фрипорт шаҳри яқинида қулади ва Эглин ҳарбий ҳаво кучлари базасига етказилди.

Синовларни ўтказиш —АҚШ ҳарбий денгиз кучларини қайта қуроллантириш программасининг элементларидан биридир. Бу программа ҳаммаси бўлиб қарийб 190 та сув усти ва сув ости кемаларини қуроллантиришга мўлжалланган қарийб 4 мингта «Томагавк» қанотли ракетасини харид қилиш мўлжалланган.

ПАРИЖ. Франция пойтахтида қуролланиш пойгасининг авж олаётганига қарши тинчлик тарафдорларининг кўпкишилик митинги бўлиб ўтди. Улар ер юзида тинчликни сақлаш бўйича меҳнаткашларнинг тилак ва истакларини тўплашди.

СУРАТДА: митинг қатнашчилари.

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИ ВА ПОЙТАХТЛАРИДА

БЕРЛИН. Ёзувчиларнинг бу ерда бўлиб ўтган халқаро конференцияси қатнашчилари тинчликни мустаҳкамлаш учун курашда маданият арбобларининг масъулияти масалаларини муҳокама қилдилар. Конференцияда Европадаги бир қанча мамлакатлардан, шу жумладан Совет Иттифоқидан келган қарийб 250 адиб иштирок этди. Конференцияда антифашист адабиётини ривожлантириш, санъатининг ҳозирги замон билан алоқаси проблемалари ҳам кўриб чиқилди.

***

ПАРИЖ. Франциядаги энг йирик касаба союз бирлашмаси умуммеҳнат конфедерацияси бундан буён ҳам меҳнаткашларни социал ғалабалар ҳимояси йўлида, йирик капитал ҳужумига қарши курашга сафарбар қилаверади, деди умуммеҳнат конфедерациясининг бош секретари Анри Кразюки. Ҳукмрон доиралар, деб таъкидлади у, мамлакат бошидан кечираётган ҳозирги иқтисодий тангликнинг асосий оғирлигини меҳнаткашлар гарданига юклашга уринмоқда. Ҳукумат ўртага қўйган «иш вақтини йўлга солиб туриш» деб аталган қонун лойиҳаси айнан шу мақсадлар учун хизмат қилади. Франция меҳнаткашлари мазкур ҳужжатга қарши қатъий курашиб, унинг бекор қилинишини талаб этмоқда, деб таъкидлади касаба союз раҳбари.

***

НЬЮ-ЙОРК. Американинг Алабама штатидаги университетларда ирқий айримачилик сақланиб келмоқда. Бирингем шаҳридаги округ федерал суди кўплаб гувоҳлар сўраб чиқилганлиги ва юзлаб ҳужжатлар ўрганилганлиги натижасида мана шундай хулосага келди. Федерал судья Клемоннинг сўзларига қараганда, штатда икки хил олий таълим системаси —оқлар ва қора танлилар учун системалар амал қилади. Оберн шаҳридаги университетда айниқса айирмачилик кучли. Судья мазкур олий ўқув юртининг ўтган йили қабул қилинган студентлари орасида атиги 2 проценти негр аҳолиси вакиллари эканлигини таъкидлади. Статистикага биноан, Алабама штатида қора танли америкаликлар аҳолининг 25 процентдан кўпроғини ташкил этади.

***

ХАРАРЕ. ЖАРнинг Кап вилоятидаги Куинстаун яқинида жойлашган Млунгиси посёлкасида ирқчиликка қарши жуда катта намойиш бўлиб ўтди. Полиция террори қурбонларини дафн этиш маросимида қатнашиш учун бу ерга тўпланган 20 мингдан ортиқ киши Жанубий Африка африкаликлар миллий конгрессини қўллаб-қувватлов чи шиорларни баланд овоз билан такрорладилар. Улар Претория аҳолига қарши ўтказаётган қонли зулм дарҳол тўхтатилишини талаб қилдилар.

***

БОНН. Бу ерда ГФР ҳукуматининг халққа қарши сиёсатидан норозилик намойиши бўлиб ўтди. Намойишда медицина ўқув юртлари студентларидан, Ғарбий Германия касалхоналари ва клиникаларининг ходимларидан 12 мингдан ортиқ киши қатнашди. Бонн марказида бўлиб ўтган митингда намойиш қатнашчилари ҳукмрон доиралардан йирик капитал эгалари фойдасини кўзлаб, социал эҳтиёжлар учун ажратиладиган маблағни қисқартириш сиёсатини тўхтатишни, ГФРда ишсизликни камайтириш мақсадида чора-тадбирлар кўрилишини талаб қилдилар.

КЎҲНА ШАҲАР ХАРОБАЛАРИ

Чехословакиянинг Братислава шаҳри яқинида археологлар римликларнинг қадимги қароргоҳи — Герулат шаҳри қолдиқларини топишди. Бу шаҳарнинг борлиги ҳақида қадимги хариталардан маълум эди. Аммо унинг аниқ жойи кўп йиллик қазишма туфайли аниқланди. Қазиш ишлари давомида кўплаб қадимги одамлар қолдиқлари, турли хил безаклар, идишлар, тангалар топилди. Шунингдек, Дунай дарёси бўйида дастлаб оҳак куйдириш ва шиша тайёрлаш ишлари йўлга қўйилганлиги аниқланди. Бу шуни кўрсатяптики, қадимги Герулат йирик саноат маркази ҳам бўлган.

Антиқа помидорлар кўриги

Ҳар йил куз ойларида Болгарияда ўзига хос анъанавий байрамлар кўплаб ўтказилади. Ана шундай тантаналардан бири энг йирик помидор етиштирганларга бағишланади. Мамлакат деҳқонлари бир-бирларига помидор етиштириш бўйича ўз «ҳунар»ларини кўз-кўз қилишади. Бу йилги анъанавий помидор байрамида Тодор Бирников чорбоғида етиштирилган маҳсулот энг катта, деб тан олинди. У ўз даласидан унча катта бўлмаган тарвузни эслатувчи помидорни узиб олди. Ғолиб помидорнинг оғирлиги қарийб 750 грамм келади. Уста полизчининг даласида бундай улкан помидорлар кўплаб топилади.

Ташвиш устига ташвиш

Бельгиянинг Анверпена шаҳридаги машҳур полиция музейи ўғрилар томонидан ўмариб кетилди. Ўғрилар музейга қўйилган барча буюмларни олиб кетишди. Улар орасида полиция шу кунларда қўллайдиган замонавий қурол-аслаҳалар, ўқ ўтмас кийимлар, кичик радио алоқа воситалари бор. Маҳаллий матбуотнинг ёзишича, жиноятчилар ўғирланган буюмларидан магазинларни, алоқа бўлимларини, банклар ва омонат кассаларни ўмаришда қўлланиши мумкин.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ГА ХАТЛАР

ПАЙСАЛГА СОЛИШМОҚДА

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг роман-герман ва шарқ факультети ўқитувчилари Фаробий кўчасидаги 400-уйга жойлашган бинода истиқомат қилишади. Ана шу атрофдаги 7, 15, 16-трамвай тўхтайдиган бекат атрофи (майдонча) бундан 4—5 йил илгари жуда ҳам кўркам боққа айлантирилган эди. Бу боғнинг кўпчилик ерига ўриндиқлар қўйилган бўлиб, ўқитувчилар, студентлар ва ўткинчи йўловчилар бироз бўлсада ана шу боғда ўтиришиб, ҳордиқ чиқарардилар. Энди-чи? Бунинг акси. Боққа кирсанг тезроқ чиқиб кетгинг келади. Дарахтларнинг кўп қисми қуриб, майдон харобага айланди. Ўтқазилган гуллар йўқ бўлиб кетди. Хўжакўрсинга гоҳо супуриб қўйишади. Асфальтларни айтмайсизми? Йўловчилар юриб бўлмайдиган даражада.

Ёлғон бўлмасин: яқинда майдончани оз-моз ремонтдан чиқаришди. Лекин аҳоли юрадиган йўл ва йўлкалар қандай бўлса шу аҳволда ётибди.

Трамвай бекатидан тушганингиздан сўнг бу кўчада юриш ёшларга ҳам, қарияларга ҳам жуда қийинчилик туғдирмоқда. Сабаби бу ердаги қияликдан тушаман деб (айниқса қиш кезларида) бир неча киши қўл-оёғини синдирди. Наҳотки шу қияликнинг ўрнига зинапоя қуриш шунчалик қийин бўлса. Собир Раҳимов район ободонлаштириш бошқармасидагиларнинг ишга совуққонлик билан қарашлари оқибатида майдонча харобага айланмоқда. Биз уларга мурожаат қилдик. Лекин улар бу ердаги ободончилик ишларини бажаришни пайсалга солишмоқда.

Т. САТТОРОВ,
ТошДУ шарқ факультети декани, профессор.
М. ЗОҲИДОВ,
ўқитувчи.
И. УСМОНОВ,
комендант.

Кимга фойда-ю, кимга зарар

Мен яқинда «Самарқанд» автостанциясида бўлиб ўтган воқеа ҳақида ёзмоқчиман. 6 ноябрь куни Зомин районидаги Ульянов маршрути бўйлаб қатнайдиган автобусга билет олмоқчи бўлдим. Кассир бизга билетлар тугаганлигини айтди. Биз туриб кетишга ҳам рози эканлигимизни билдириб, билет сотишини ўтиниб сўрадик. У мумкин эмас, деб билет бермади. Шундан кейин шофёр биз айтган маршрут бўйлаб йўловчиларни автобусга чиқара бошлади. Биз ҳам билетсиз автобусга чиқиб олдик ва туриб кетдик. Бизни бир нарса ажаблантиради. Нима учун кассирлар автобусларга туриб кетиш учун билетлар сотишмайди-ю, шофёрлар йўловчиларни билетсиз олиб кетаверишади? Ахир биз пулимизни шофёрнинг киссасига солгандан кўра давлатнинг ҳисобига ўтказганимиз афзал эмасми?

Э. ЭСОНБЕКОВ,
В. ОРТИҚОВ,
Тошкент тўқимачилик комбинатининг ишчилари.

Кўча уйимиздан иссиқ

Юнусобод массивининг 14-кварталидаги 22-уйда истиқомат қилувчилар ҳозирги совуқ кунларда уйларда ўтириб эмас, кўчага чиқиб исинадиган бўлиб қолишди. Сабаби зах уйларидаги иссиқлик ҳарорати кўчага нисбатан анча совуқ. Бу камчиликларни бартараф этиш кераклиги ҳақида ёз кунлари «Кировец» уй-жой қурилиши бошқармасига қарашли 1-ЖЭК бошлиғи Е. Левашовага мурожаат қилдик. Шу ЖЭКда кўп йиллардан бери ишлаб келаётган аёл қўйнимизни пуч ёнғоққа тўлдириб, ваъдаларни қалаштириб ташлади. Биз унинг сўзига ишонган эдик. Лекин афсуски, сўзининг устидан чиқмади. Мана бугунги совуқ кунларда уйимизнинг совуқлигидан қийналиб, ўтирибмиз.

Б. ИСЛОМОВ,
республика ўқитувчилар малакасини ошириш марказий институти бўлим мудири.
Г. МУСТАФИНА, Х. АҲМЕДОВА, Д. ХЕГАЙ, А. ХОЛОВ, А. АБРОРХЎЖАЕВ, хизматчилар.

ОИЛА ДАВРАСИДА СУҲБАТЛАР

● ТУРМУШ ЧОРРАҲАЛАРИДА

ДИЛ КЎЗГУСИ

Вақт чошгоҳдан ошган эди. Иш вақтим тугаб, уйга қайтиш учун Бешёғоч бекатида автобус кутиб турганимда ногаҳон кўзим икки ёшга тушиб қолди.

Одатда бировнинг гапига сирли қулоқ солиб туриш одобдан эмас, албатта. Лекин гап нимага бориб тақалишини кузатиб турдим. Булар бир-бирларини бир неча ой кўрмаганга ўхшайди. Айрилиқ, ёлғизлик, фарзандлар соғинчини бошдан кечирганлар шекилли. Йигит бирдан сўради:

— Дурбекнинг оёғи тузалиб қолдими! Уни соғиндим...

Келинчак эса: «Дурбекни бир умр ногирон қилдингиз, ичиб келиб кайфингизда унинг оёғини босиб олиб, майиб қилдингиз, онангизни, мени куйдирдингиз, асобларни синдирдингиз, кичкина Дурбек ва қизалоғимни қўрқоқ қилиб қўйдингиз», деб ичидаги дардларини тўкиб солди.

Йигит тавба-тазарруқ қиларди:

— Энди ичмайман, бу қилмишим қайтарилмайди, ваъда бераман,— энди уйга юрақолинг, — дерди зорланиб.

Келинчак эса: «Оталарнимсиз бу масала ҳал бўлмайди, мен ҳал қилолмайман, Дурбек бўлса травматология ва ортопедия касалхонасида гипсда ётибди,— деб кўзи ёшга тўлди.

Йигит яна илтижо билан:

— Шанба куни шу бекатда сизни кутаман, кичкинани олиб келинг, деганича хайрлашиб қолди. [Сўз мазмунидан яна бир қизалоғи бор экан].

Келинчак бир хўрсинди-ю, турмушнинг ўнқир-чўнқирларини ўйлаб, хаёл суриб, аста-секин юриб катта кўча томон бурилиб кетди.

Оилада ота-онанинг бир-бирига муносабатлари, меҳрибонликлари фарзандлар дилини яйратади, уларда ўзларига меҳр ва ҳурмат уйғотади. Оиланинг тинчлигини, бахтини таъминлаш биринчи галда ота-онанинг вазифасидир. Мен оила қурган ёшларни кўрганимда:, «Гўзал ҳаётимизда бахтли яшанглар, қўша-қаринглар,ували-жували бўлинглар!» деб хитоб қилгим келади.

Шарифа ҚЎШОҚОВА.

● Донолар бисотидан

МЕҲНАТ ҲАҚИДА

● Меҳнат бизнинг замонда буюк ҳуқуқ ва буюк бурчдир.

В. ГЮГО.

● Одамлар учун ҳақиқий хазина —меҳнат қила билишдир.

ЭЗОП.

● Кунда меҳнат қилиб ўрганганлар ногирон ва қари бўлсалар ҳам кучли ва кўникмаси йўқ ўспиринларга қараганда ишни осон бажарадилар.

ГИППОКРАТ.

● Ҳаёт кемаси меҳнат лангарига суянмаса, ҳамма шамолларy довулларга дош беролмайди.

СТЕНДАЛЬ.

● Одамни ҳеч нарса меҳнатчалик юксакликка кўтармайди. Одам меҳнатсиз ўз инсоний қадр-қимматини сақлай олмайди.

Л. Н. ТОЛСТОЙ.

● Бирдан-бир чинакам давлат инсон меҳнатидир

А. ФРАНС.

● Дилдан меҳнат қилган одам ҳар қандай ишни ҳам шоирона даражага кўтаради.

Н. Г. ЧЕРНИШЕВСКИЙ.

● Меҳнат одамни юксакликка кўтаради.

В. Г. БЕЛИНСКИЙ.

● Улуғ кишиларни меҳнат етиштиради.

СЕНЕКА.

● Меҳнатга кўниккандан кейин усиз яшаб бўлмайди. Бу дунёда ҳамма нарса меҳнат билан боғлиқ.

Л. ПАСТЕР.

● Инсон меҳнат ёрдамида камол топади.

Т. КАРЛЕЙЛЬ.

● Бутун иродани ишга солиб меҳнат қилиш керакки, иродамиз худди минага ўхшаб портласину тўсиқларни улоқтириб ташласин.

Ж. ФАБР.

● Яшамоқ ишламоқ демакдир. Меҳнат — кишининг ҳаёти.

Ф. ВОЛЬТЕР.

● Ишламоқ, ишламоқ ва доимо ишламоқ керак. Акс ҳолда, тирикликдаёқ моғор босиб қоласан.

Г. ГАУПТМАН.

● Инсон меҳнат қилаётган вақтдагина том маънода инсонга айланади.

Ж. ГЮЙО.

● Токи сенң иш зўрламасдан бурун ишингни ўзинг зўрла.

Б. ФРАНКЛИН.

● Инсон ким бўлишидан қатъий назар, меҳнат қилиши, терга ботиб ишлаши керак, унинг яшашдан мақсади, бахти ва ҳаяжонлари ҳам айни шу меҳнатда мужассамлашган.

А. П. ЧЕХОВ.

Тажрибали ўқитувчи М. Юсуфхўжаева мана бир неча йилдирки, шаҳримиздаги 118-мактабда бошланғич синфларга дарс бериб келади. Ўтган йиллар давомида у ўз касбининг устаси сифатида ҳамкасблари ҳурматини қозонди. Шу боисдан ҳам тажрибали педагог ўтаётган ҳар бир машғулот қизиқарли бўлиб, ўқувчиларда катта таассурот қолдирмоқда. Ишбилармон ўқитувчи синфида доимо юқори ўзлаштириш бўлишини таъминлаётир.

СУРАТДА: М. Юсуфхўжаева дарсда.

В. Бектуганов фотоси.

● ФАРЗАНДЛАРИНГИЗ УЧУН

ЎЗИМГА ЎЗИМ

—Ўзинг кўчага
Чиқма, ҳой, қайтгин.
Сенга ким қараб
Юради, айтгин?

—Сиз қўрқманг ойи,
буни биламан.
Ўзимга-ўзим,
қараб юраман...

К И М?

(Топишмоқ шеър)

Ширин чойга,
Ҳол тўграб нон.
Бирдан қараб
Қолди ҳайрон.
Хафа бўлиб
Қовоқ уйди:
— Вой, сувин ким
ичиб қўйди?

Ҳабиб РАҲМАТ.

ТУРФА ОЛАМ

ОСМОН СОҲИБИ

Италиялик дельтапланчи Фабио Валентини 2500 метр баландликда парвоз қилаётганда тўсатдан унга бургут ҳамла қилди. Осмон «соҳиби» ўткир тирноқлари ва тумшуғи билан дельтапланининг матоларини йиртиб, анча-мунча шикаст етказди.

Спортчи енгил жароҳатлар билан қутулиб, ерга қўнди.

РОБОТЛАР МАМЛАКАТИ

Американинг «Интернейшнл геральд трибюн» газетасининг хабар беришича, сўнгги йилларда, АҚШда роботлар сони ҳар йили ўттиз процентга ошаётган эмиш, одамларнинг сони эса йилига бор-йўғи икки процент кўпаймоқда.

Агар роботларни ишлаб чиқариш шу суръатда давом этаверса, тез орада уларнинг сони одамлардан ошиб кетади.

БРОНЗА ҚЎЛ

Жанубий Африка Республикасида сотувга антиқа буюм чиқарилди — бронзадан ишланган қўлнинг шакли. Бу буюк хирург Кристиан Бернард қўлининг қуйма нусхаси бўлиб, унинг баҳоси жуда юқори —825 рэнддир. Хирургнинг буюклиги шунда-ки, у биринчи бўлиб бир одамнинг юрагини иккинчи одамга ўтказган.

Қамариддин ОДИЛОВ тайёрлаган.

● ИЧКИЛИКБОЗЛИК—ИЛЛАТ

ҲАЁТИМИЗГА ДОҒ БЎЛМАСИН

● ГАЗЕТХОНЛАР МАКТУБИНИ ЎҚИБ...

Ҳаётимиз гўзал, турмушимиз фаровон. Буни ҳалол меҳнатимизда, кундалик турмуш тарзимизда, тўкин-сочин дастурхонимизда кўриб-сезиб турибмиз. Партия ва ҳукуматимиз совет кишиларининг турмушини янада яхшилаш борасида аниқ-равшан амалий тадбирлар белгилагани яна ҳам қувончлидир. Айниқса ҳозирги кунда умумхалқ муҳокамасида бўлган СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 — 1990 йилларга ва 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлар лойиҳасида совет кишиларининг турмушини янада яхшилаш, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ошириш, уларнинг энг зарур товарларга бўлган талабларини тўлароқ қондиришга алоҳида эътибор берилган.

Тошкентликлар доимий ғамхўрликларга жавобан завод ва фабрикаларда, қурилиш ташкилотларида ва халқ хўжалигининг турли соҳаларида фидокорона меҳнат қилишмоқда. Меҳнат коллективларида партиянинг навбатдаги съездини муносиб кутиб олиш борасида бошланган социалистик мусобақани кун сайин авж олдиришяпти. Шу боисдан ҳам «Тошкент оқшоми»га келаётган хатларда хом ашё, ёнилғи ва техника ресурсларидан оқилона фойдаланаётганлар тўғрисида, беш йилликнинг шонли новаторлари ҳақида газетанинг штатсиз авторлари фахр билан ҳикоя қилишмоқда. Шунингдек, редакция почтасида шундай мактублар ҳам учрайдики, уларни таҳлил қилганимизда, хат авторларининг бугунги қувноқ ҳаётимизга доғ туширaётган айрим шахслар ҳақида ачиниб ёзишаётганлигининг гувоҳи бўламиз.

Бир қатор хатларда ичкиликка муккасидан кетган шахсларга нисбатан кўрилаётган чоралар баён этилган. Буларда жон бор, албатта. Чунки партия ва ҳукуматимиз алкоголизмни бартараф этиш бўйича қабул қилган қарори ўз таъсирини кўрсатган жойларда ичкиликбозликка қарши ялпи кураш бошланган. Бир қатор корхона ва ташкилотларда кўнгилли ҳушёрлик жамиятлари ташкил этилмоқда. Аммо шунга қарамай ичкиликка муккасидан кетган, алкоголизмга қарши кураш ўткинчи бир ҳол, деб кўпчиликнинг танбеҳига қулоқ солмаётганлар ҳам орамизда йўқ эмас.

«Кўп узоққа бориб ўтирмайлик, — деб ёзади «Октябрь 40 йиллиги» маҳалла комитети активисти Ҳамидулла Йўлдошев, — кейинги икки-уч йил ичида ичкилик туфайли маҳалламиз бошига тушган кулфатларни эслаб ўтайлик. Ўтган йили беш азамат йигит маст ҳолда «Москвич» енгил автомашинасида сайр қилиб юрганда ҳалокатга учради. Натижада уларнинг ҳаммаси ҳалок бўлди. Бунинг натижасида ўндан ортиқ ёш гўдак етим қолиб, беш ёш жувон бева бўлиб қолди. Ёки яқинда икки дўст кайф устида уришиши туфайли уларнинг бири тан жароҳати олиб, оламдан барвақт кўз юмди. Бошқаси эса ўн йилга қамалди. Яна шуни айтиш керакки, ўндан ортиқ оиланинг бузилишига ичкилик сабаб бўлди».

Кўнгилсиз бу воқеаларнинг ҳаммасига ичкилик деган касофат сабаб бўлган. Бир маҳалла мисолидаги фактлар албатта кўпчиликни ташвишга солиши лозим. Ахир бундай воқеаларнинг бошқа маҳаллада юз бермаётганлигига ким кафил бўла олади?!

Шуни айтиш керакки, айрим шахсларга кенг жамоатчиликнинг танбеҳи, маъмурий органларнинг кўраётган амалий тадбирлари ҳам таъсир қилмаяпти. «Ичсам ўз пулимга ичибман-да. Бу ҳаётда ўйнаб-кулганинг қолади», деган ноўрин, ўз-ўзини «оқлаш»лар фалокат келтириб чиқаришини англаш қийин эмас.

«Яқинда бир тўйда бўлишга тўғри келди, — деб ҳикоя қилади оқшомхон Темир Қурбонов,— аввал ҳаммаси яхши бўлди. Тўйга келганлар чой ичишиб, суҳбатлашиб ўтиришди. Аммо буни тўй эгаси бошқача тушунди шекилли, секин-аста чойнакларда «яхна» чой чиқарди. Шу орада тўйни олиб борувчи даврабоши ҳам майхўрлик ҳақида бир неча ваъзларни айтиб ўтди. Гўёки, бу билан тўйхонага «жон» киргизгандек бўлди. Шуни айтиш керакки, тўйга келганларнинг кўпчилиги тузук идораларнинг хизматчилари эди. Бундай қараганда уларнинг ўзлари ичкиликка қарши курашишлари керак эди. Аммо ундай бўлиб чиқмади. Сўзи билан иши бошқа бўлган меҳмонлар билан ёнма-ён ўтирганим менга оғир ботди. Ноилож узр сўраб, тўйхонани тарк этдим».

Республикада хизмат кўрсатган врач Матлаб Қўчқоров бир аёлнинг ножўя хатти-ҳаракатларини, ичкилик туфайли икки фарзанди заиф бўлиб қолганини куйиниб ёзади.

Бугунги кунда ёшларимиз турмушдаги воқеалардан ўзларига ибратли хулосаларни чиқариб олишмоқда. Шу боисдан ҳам ёшларга ўз ахлоқи ва одоби билан ўрнак инсонларни биз доимо фахр билан тилга оламиз. Аммо хулқ-атвори билан порлоқ ҳаётимизга раҳна солаётган кишилар ҳам ҳамон учраб турибди. Бу албатта, ёш қалбларни ларзага солишини бир сўз билан ифодалаш қийин. Бу борада ўн беш ёшли оқшомхон, мактаб ўқувчиси Фарида Мирзамаматованинг хатидаги эътирозлар айниқса ўринлидир. Ёш оқшомхон ўзи автобусда кўрган бир хунук воқеани қаламга олган. У ногирон гўдак ҳақида куйиниб ёзади. Унга нисбатан раҳми келади. У бу ногиронликнинг туб сабабчиси ичкилик, деб билади. Шу боисдан ҳам бутун қалби билан ичкиликни қоралаб, унга қарши ҳамма жойда якдиллик билан кураш олиб боришга даъват этади.

Тошкент Давлат медицина институтининг студенти Матмурот Ёдгоров амалий машғулот пайтида ўзи гувоҳ бўлган воқеаларни бизга ёзиб юборган. Унинг ҳикоя қилишича, навбатдаги маишатдан қайтган эрга уйидаги тинчлик ёқмайди. Унинг кўнгли жанжал чиқаришни тусайди. Ундаги оғу кучи яна ботирлашиб, қўлига пичоқ ушлашга мажбур этади. У қўлидаги тиғ билан хотинига хезланади. Бундай кўр-кўроналикка чидай олмаган ўн саккиз ёшли ўғли онасини ҳимоя қилишга ҳаракат қилади. Қотил отанинг қўлидаги пичоқ ўғлига бориб санчилади. Хат муаллифи — бўлажак медик — ўзи келтирган мисолнинг қанчалик даҳшатлигига ачиниш билан қарар экан, унинг келиб чиқишининг туб сабаби арақда деб таъкидлайди. Шунингдек, автор ўзи навбатчилик қилган куни ичкилик туфайли яна бир қатор хунук воқеалар юз берганини ҳам қайд қилиб ўтади.

Оқшомхонлар ўз хатларида ичкиликнинг кони-зарар эканлигини қайта-қайта изҳор этишмоқда. Унга қарши бошланган жамоатчилик кураши ва маъмурий органларнинг қўллаётган амалий тадбирларини ёқлаб чиқишмоқда. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими З. Шокиров Собир Раҳимов районидаги Муқимий номли ва «Узгент» маҳалла активлари олиб бораётган ибратли ишлар ҳақида ёзиб юборган. Кекса оқшомхон Маъруф Султонов эса сурбет бадмастлар ёшларимизга салбий таъсир кўрсатаётганлигини ачиниш билан ҳикоя қилган. Тошкент политехника институтининг доценти А. Мавлонов бугунги студентларимизнинг маънавий қиёфаси, улар ўртасида ичкиликбозликка қарши олиб борилаётган кураш ҳақида хабар беради. Доришунос Мирзашариф Мирзашарипов редакциямизга ичкилик ҳақида фикр ва мулоҳазаларини юборган.

Ҳа, бугунги кунда ичкиликка қарши кураш кенг тус олиб бормоқда. Унинг зарари, ичкилик туфайли юз бераётган фалокатларнинг олдини олиш пропагандаси кучайтирилаяпти. Ўйлаймизки, оқшомхонлардан келаётган хатлар ҳам ана шу умумхалқ курашига қўшилган муҳим ҳисса бўлиб хизмат қилади

И. УСМОНОВ.

Ичкиликбоз эр: — Балиқ шўрванинг тузини паст қилибсан хотин.

Ичкиликбоз хотин: —Болажоним, уйрўзғорни эплайдиган бўлиб қолдинг, шуларни сотиб яримта вино олиб кел.

Ичкиликбоз киши: — Мен буларни кўзойнаксиз ҳам кўраман, дўхтир.

М. Унгаров расмлари.

БИР ШИНГИЛ ТАБАССУМ

СОВҒАЛАР

— Жавлон, даданглар курортдан қанақа совғалар олиб келдилар!

— Ҳеч қайсимизнинг размеримизни билмай, фақат ўзларига кийимлар олиб келибдилар.

ЯХШИ УМИД

ЭР: Онаси, Чортоққа оилавий путёвка олса бўларкан, сени, болаларни бир дам олишга олиб бормоқчиман...

ХОТИН: Вуй, жуда яхши-ку, қачон борамиз!

ЭР: Бу йилча ўзим бориб у ердаги шароитни ўрганиб келайчи, келаси йили сизларни олиб бораман, яхши умид-да, хотинжон.

СЕМИРИШ

— Эшмат дам олиш уйига бориб, саккиз кило семириб келибди.

— Қизиқ у дам олишга эмас, семиришга борибди-да.

Саидмурод САЙДУЛЛАЕВ.

ҲАЙВОНОТ ОЛАМИ СИРЛАРИ

АНТИҚА НОМДАГИ ҚУШ

Ҳар бир ўлканинг иқлим шароитига мослашган паррандалари ва жониворлари бор. Қорақум ва Қизилқум иқлимига мослашиб олган паррандалардан бири хўжасавдогар деб номланган қуш ниҳоятда аҳамиятли ҳисобланади.

Чиройли бу қушнинг узунлиги 23—25 сантиметр келиб, оғирлиги 80—100 граммни ташкил этади холос. Устининг ранги қумга ўхшаш кулрангроқ, қорни оқиш ва бўйнида йўл-йўл патлари бор. Иссиқ иқлимга, сувсизликка жуда ҳам бардошли бўлиб, ниҳоятда тез югура олади. Кушандасининг кўзига илғамаслик учун ҳам рангининг ер рангидан ажратиб олиш ниҳоятда мушкул.

Хўжасавдогар буталарнинг орасида, янтоқзорларда ўтроқ ҳолда яшайди. Уяларини эса хиёл узоқроқ, холироқ жойга қуриб 4—5 та тухум қўяди ва йигирма кунлар чамасида бола очади. Бу қушлар ниҳоятда бир-бирига меҳрибон бўлади. Улар топган овқатларини ҳам ҳамжиҳатлик билан тановул қиладилар. Хўжаларини ҳам кўплашиб боқиб, вояга етказади.

Хўжасавдогарнинг асосий овқатлари чаён, ўргимчак, калтакесак бўлиб, тановул қилишдан олдин уларнинг заҳарли безларини узиб ташлайди. Шунингдек, ўсимлик мевалари, уруғлари билан ҳам овқатланади. Овқатлари кўпайиб кетса, дарҳол ортиқчасини ўсимликлар орасига ёки ерга кўмиб қўйиб, келгуси кун учун ғамлайди. Бу ҳол жуда камдан кам қушларда учрайдиган ҳолдир. Хўжасавдогар зараркунандаларга қирон келтириб, қишлоқ хўжалигига катта фойда келтиради.

О. КАРИМОВА.

● Газетхон илтимоси

БОЛАГА ҚИЗАМИҚ ЧИҚСА

Ҳурматли редакция! Бизнинг уч ёшли ўғлимиз қизамиқ касаллиги билан хасталанди. Ана шу касаллик ҳақида, шу хасталикка чалинган беморларни қандай даволаш кераклиги ҳақида, беморларнинг нималарга риоя қилиши тўғрисида маълумот берсангиз.

Б. ЙЎЛДОШЕВА, уй бекаси.

«Тошкент оқшоми» газета редакциясига қизамиқ касаллиги тўғрисида маълумот беришимизни сўраб йўлланган кўпгина хатларга жавоб қайтаришни биз Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги педиатрия илмий-текшириш институти клиникасининг бош врачи Ш. Б. ТУРСУНОВдан илтимос қилдик:

— Маълумки, қизамиқ— ўткир юқумли касаллик бўлиб бунда нафас йўллари ва кўзларнинг шиллиқ пардалари яллиғланиб, баданга тошма тошади ва заҳарланишга хос ҳодисалар кузатилади. Қизамиқни вирус қўзғатади, бу вирус организмдан ташқарида тез ҳалок бўлади. Бу касаллик билан аксари бир ёшдан беш ёшгача бўлган болалар оғрийди.

Қизамиқ бўлиб ўтган болада умр бўйи сақланадиган иммунитет, яъни касалликка берилмаслик ҳолатлари пайдо бўлади. Инфекция майда сўлак ва шилимшиқ томчиларидан, ҳаво томчи йўли билан юқади. Унинг яширин даври 21 кун (кўпинча 9—11 кун) бўлади. Бемор ана шу даврнинг охиридан то баданига тошма тошгандан кейинги бешинчи кунгача ҳам юқумли бўлади. Касаллик катарал давр (3—4 кун давом этади) билан бошланади. Бунда беморнинг гавда температураси кўтарилади, тумов, қуруқ йўтал пайдо бўлади, овози бўғилади, кўзи оғриб, ёши оқаверади, ёруғликка қаролмай қолади. Қизамиқнинг катарал даври кўпгина ўткир респератор инфекцияларга ўхшаб кечади, шунинг учун боланинг лунжлари шиллиқ пардасида майда оқ доғлар пайдо бўлиши қизамиқнинг ўзига хос дастлабки белгиси эканлигини ҳар бир ота-она яхши билиши зарур. Бундан ташқари юмшоқ танглайда ва қисман қаттиқ танглайда қизил доғлар ҳосил бўлиб, 1—2 кундан кейин улар бирбирига қўшилиб кетади. Баъзи касаллик бошланишидаёқ болада қусиш, қорин оғриши ва бошқа шу кабилар кузатилади. Касалликнинг тўртинчи куни баданга тошма тошади. Тошма дастлаб пешона ва қулоқ орқаларида, сўнгра бутун юзда, эртаси куни танада, учинчи куни қўлоёқларда пайдо бўлади. Тошма тошаётган дастлабки икки кун мобайнида беморнинг аҳволи анча оғир бўлади, иссиғи кўтарилиб юзи керкади, баъзан кўзлари йиринглашиб туради. Жисмонан яхши ривожланмаган гўдакларда, шунингдек рахит ҳамда экссудатив диатез билан оғриган болаларда қизамиқ айниқса оғир ўтади.

Болага профилактика мақсадида гамма-глобулин юборилса, қизамиқ камдан-кам пайдо бўлади ва енгил ўтади.

Қизамиқ бўлган болани бошқалардан ажратиб қўйиш (кўпинча уй шароитида) ҳамда ётқизиш керак. Хонани қоронғилатмай, каравотни, бола юзига ёруғлик тушмайдиган қилиб қўйиш ва болани ёруғлик манбаига орқаси билан ётқизиш кифоя. Беморни яхшилаб ўраб қўйиб хонани тез-тез шамоллатиш, нам латта билан мунтазам артиб, тозалаб туриш зарур. Иссиқ пайтларда деразалар доим очиқ турса бўлади. Агар беморнинг лаблари қуруқшаса, борли вазелин суртиш мумкин; эрталаб 2 процентли борат кислота эритмаси билан кўзларини ювиб туриш лозим. Бадан терисини парвариш қилиб бориш (гигиеник ванналар, баданни ҳўллаб артиш, ювиниш). ва оғиз бўшлиғи шиллиқ пардасини кузатиб бориш (овқатдан кейин оғизни чайқаб туриш, ёш болалар оғзини чайиб қўйиш) жуда муҳим. Эмадиган болаларга кўкрак сути ва сутли нордон аралашмалар (масалан, кефир, қатиқ) бериш керак, бирмунча каттароқ болаларга эса ярим суюқ овқатлар едириш, кўп суюқлик ичириб туриш, шунингдек, А, С ва В группа витаминлари бериб бориш тавсия этилади.

Қизамиқ билан оғриб ўтган одамнинг уйида дезинфекция ўтказилмайди, хонани яхшилаб шамоллатиб қўйиш ва ҳўл латта билан артиб, тозалаб чиқиш кифоя. Бемор билан мулоқотда бўлган ва қизамиқ бўлиб ўтган болаларга, агар улар эмланмаган бўлса 17 кунгача, гамма-глобулин билан иммунизация ўтказилганда эса 21 кунгача болалар муассасасига қатнаш тақиқланади.

● Ажойиботлар оламида

Вологда областидаги Бухоро

Бухоро Ўрта Осиёдагина эмас, шу билан бирга... Вологда областида ҳам борлигини биладиган кишилар жуда оз. Бу ердаги Бухоро — Вожегод районида жойлашган кичик бир қишлоқдир. Лекин номларнинг тўғри келганлиги ўрмонлар орасидаги қишлоқ билан кўҳна шаҳар ўртасида бирон алоқа борлигини билдирмайди. Вологда диёрида қадим замонларда унумсиз ерларни Бухоро деб айтишарди. Бундай ерлар уч-тўрт йилда озгина қора буғдой ҳосили беради, холос.

ТАСС мухбири.

„ТО" спорт ҳафтаси

● ФИЗКУЛЬТУРА КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

МУСОБАҚАЛАР АНЪАНАГА АЙЛАНМОҚДА

Меҳнат коллективларида, муассасаларда, олий ўқув юртларида ўтаётган ранг-баранг спорт мусобақалари тобора кенг оммавийлашмоқда. Меҳнатчилар уларда катта қизиқиш билан иштирок этмоқдалар. «Узбекхлопкомаш» бирлашмасида ўтказилаётган «Отам, ойим ва мен— спортчи оиласимиз», «Бутун бригада билан стадионга!» каби оммавий спорт баҳслари буни ёрқин ифода этмоқда. Бу мусобақалар энди физкультура коллективларининг анъанасига айланиб бормоқда.

Бирлашмада бу мусобақалардан ташқари яна бир қатор оммавий спорт байрамлари ўтказилмоқда. Яқинда бўлиб ўтган II спартакиада ҳам ана шундай спорт байрамларидан бири бўлди. Унда бирлашманинг барча цех ва бўлимлари қатнашди.

— Ўтган спартакиадада,— дейди оммавий-спорт ишлари бўйича катта инструктор Виталий Сидоров, — 900 дан зиёд бирлашма меҳнатчилари иштирок этди. Спартакиада қатнашчилари волейбол, қўл тўпи, ГТО кўпкураши, мерганлик каби спортнинг саккиз тури бўйича ўзаро куч синашдилар. Кескин кураш остида ўтган мусобақада 4-цех коллективи умумкоманда ҳисобида биринчи ўринни эгаллади. 4-цех вакиллари —Меҳнат Шуҳрати ордени кавалери, ишлаб чиқариш илғори, фрезерчи Ю. Гусев, фрезерчи Л. Кузьменколар ўз командалари ғалабасига катта ҳисса қўшишди. Шунингдек энг яхши спортчиларимиз— биринчи разрядли шахматчи Е. Хон, классик кураш бўйича спорт мастерлигига номзодлар О. Шайхутдинов ва В. Минеевлар ҳам спартакиадада фаол иштирок этишди.

Мана шундай мусобақаларда ажойиб спортчилар пайдо бўлади., Шу билан бирга энг муҳими — унинг оммавийлиги, меҳнатчиларни спортга бўлган қизиқишини орттиришдир. Бунинг учун бирлашмада жуда кўп спорт секциялари ишлаб турибди. Меҳнатчилар бу ерда хоҳлаган спорт турлари билан шуғулланишлари мумкин. Айниқса, ритмик гимнастика, сув туризми, овчилар ва балиқ овловчилар секцияларида бирлашма меҳнатчилари катта иштиёқ билан мунтазам машғул бўлмоқдалар. Шундай оммавийлик туфайли биргина 1985 йил мобайнида бирлашмада 280 ГТО нишондорлари тайёрланди, 225 ишчи ва хизматчига спорт разрядлари берилди.

— Албатта, бундай катта ҳажмдаги ишларни фақат ўз ходимларимиз кучи билан амалга ошира олмасдик,— дея суҳбатни давом эттирди спорткомплекс бошлиғи Олег Пшеничний.— Мусобақаларни тайёрлаш ва ўтказишда садоқатли ёрдамчиларимиз — жамоатчилик бизга яқиндан кўмаклашмоқда. Масалан, жамоатчи-судьялар — 17 киши. Уларнинг орасида Бутуниттифоқ тоифасидаги судья А. Скворцов, республика тоифасидаги судья Ю. Кочановлар бор. Шунингдек 11 та физорг, ГТО комплекси бўйича 17 инструктор, гимнастика бўйича 17 инструктор иш олиб бормоқда.

«Узбекхлопко м а ш» бирлашмасининг жуда кўп ишчи-хизматчилари физкультура ва спорт билан шуғулланмоқда. Уларнинг сони йил сайин тобора ортмоқда.

Ҳадемай, «Узбекхлопкомаш» бирлашмаси меҳнатчилари 1-Черданцев массивида янги спорт-саломатлик комплексини қабул қилиб оладилар. Янги комплексда сув ҳавзаси, спорт зали, теннис корти, волейбол ва қўл тўпи учун майдонлар бўлади.

Спорт кундалиги

● СПОРТ ГИМНАСТИКАСИ

Бухорода спорт гимнастикаси бўйича Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг ёш кучли спортчилари ўртасида республика мусобақаси бўлиб ўтди. Умумкомандa ҳисобида мусобақа мезбонлари — Бухоро гимнастлари ғолиб чиқишди. Иккинчи ўринни Тошкент шаҳри вакиллари эгаллашди. Фахрли учинчи ўрин эса қўқонлик ёш гимнастларга насиб этди. Шахсий биринчиликда Виктория Попова, Сергей Богданов ва Дмитрий Колесниковлар ғалаба қозонишди.

● СУЗИШ

Запорожье шаҳрида сузиш бўйича Совет Иттифоқи кубоги мусобақалари якунланмоқда. Бу мусобақада Ўзбекистон терма командаси муваффақиятли қатнашмоқда. Республикамиз шарафини тошкентлик хизмат кўрсатган спорт мастери Сергей Заболотнов, спорт мастери Дмитрий Паньков, Марина Панина, Евгения Вавилова, Елена Овчар, олмалиқлик Елена Колмакова ва навоийлик сузувчи Владимир Ханякинлар ҳимоя қилишяпти.

● ШАЙБАЛИ ХОККЕЙ

Шайбали хоккей бўйича мамлакат чемпионатининг навбатдаги тур ўйинларини Тошкентнинг «Бинокор» командаси муваффақиятсиз ўтказди. Ўз майдонида биринчи лига шарқий зонасининг «Молот» [Пермь] командасини қабул қилган ҳамшаҳарларимиз ҳар икки учрашувда мағлубиятга учрадилар. Биринчи учрашувда меҳмонлар 2:1 ҳисобида базўр ғалабага эришган бўлсалар, иккинчи учрашувда Пермь командасининг устунлиги яққол сезилди. Меҳмонлар 5:1 ҳисобида зафар қучдилар.

ҚИЗҒИН БЕЛЛАШУВЛАР

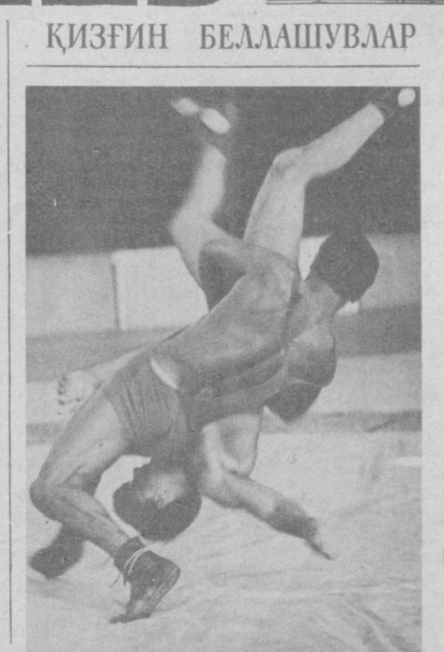

«Меҳнат резервлари» спорт комплексида Ўрта Осиё республикаларида кенг тарқалган классик кураш бўйича Совет Иттифоқи Қаҳрамони Собир Раҳимов хотира соврини учун 11-анъанавий Бутуниттифоқ турнири бўлиб ўтди. Бу мусобақада Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон ва Чимкент, ҳамда барнаулик ўз республикаларининг терма командаларига аъзо бўлган курашчилар иштирок этишди. Турнир полвонлар учун келгуси йилда бўладиган СССР халқлари IX-спартакиадаси олдидан катта синов босқичи бўлди.

СУРАТДА: мусобақа беллашувларидан бир лавҳа.

В. Пожарский фотоси.

Редактор Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

12—13 ДЕКАБРЬ СОАТ 20.00 ДА

БУТУНИТТИФОҚ ПРОФЕССИОНАЛ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАР КЎРИГИ-КОНКУРСИ ДИПЛОМАНТИ, ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ

ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК «ЛАЗГИ» АНСАМБЛИ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Ортиқ ОТАЖОНОВ, Феруза СОЛИҲОВА, Гулсара ЁҚУБОВА.**

Солистлар: Феруза МИРҲАМИДОВА, Раъно ЖУМАНИЕЗОВА, Мавлуда ОЙНАҚУЛОВА, Ўктам АҲМЕДОВ, Нурилла ЖУМЯЗОВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Программани Маъмура АБДУРАҲМОНОВА олиб боради.

«Лазги» ансамблининг бадиий раҳбари— Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ортиқ ОТАЖОНОВ.

Ўзбекистон ССР Автомобиль ҳаваскорлари жамиятининг
ТОШКЕНТ ШАҲАР АВТОМОБИЛЬ МАКТАБИ

ХУСУСИЙ ТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИНИНГ ҲАЙДОВЧИЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН КУРСГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Курсларда «А» категория —мотоцикл ҳайдовчилари, «В» категория— енгил автомобиль ҳайдовчилари тайёрланади.

Ўқишлар бевосита қуйидаги адресдаги автомобиль мактабида олиб борилади: Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси, 2-Чимбой кўчаси, 197-уй.

Автомобиль мактаби қуйидаги адресда «В» категориясида ҳайдовчилар тайёрлаш бўйича филиал ташкил этди: Қўйлиқ 5/2 массиви, (Ким Пен Хван кўчаси, 56-ўрта ҳунар-техника билим юрти биносида).

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАНИНГ ТЎЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Автомобиль мактабига қабул юзасидан ҳар куни, якшанбадан ташқари соат 9.00 дан 18.00 гача мурожаат этилсин.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: паспорт, медицина справкаси, «Автомобиль ҳаваскори» жамияти аъзоси билети, турар жойи бўйича поликлиникадан шоферлик комиссиясининг медицина справкаси. Билетлар ҳар бир район ижроия комитети қошидаги жамиятнинг район Советлари томонидан берилади, 3,5х4,5 см. ҳажмида бурчакли фотосуратлар.

Ўқиш баҳоси — «А» категорияси учун 52 сўм, «В» категорияси учун 142 сўм.

ҚАДРЛИ ЎРТОҚЛАР!

ҚАРИНДОШ-УРУҒЛАР ВА ЯҚИН ТАНИШ-БИЛИШЛАРИНГИЗНИ МУБОРАК АЙЁМ—ЯНГИ ЙИЛ- БИЛАН МУБОРАКБОД ЭТИШНИ УНУТМАНГИЗ.

ҚУТЛОВ ТЕЛЕГРАММАЛАРИ, МАКТУБЛАР, ОТКРИТКАЛАР, БАЙРАМ СОВҒАЛАРИ СОЛИНГАН БАНДЕРОЛЛАР ВА ПОСИЛКАЛАРНИ БАЙРАМ АРАФАСИДАГИ ШОШИЛИНЧ КУНЛАРГА ҚОЛДИРМАНГИЗ.

Бошқа шаҳарларга етказиб берилиши лозим бўлган қутлов телеграммаларини қабул қилиш 28 ДЕКАБРДАН БОШЛАБ, маҳаллий жойларга етказиб бериладиган телеграммалар эса 29 ДЕКАБРДАН БОШЛАБ ТЎХТАТИЛАДИ.

Телеграммаларни жўнатиш чоғида қабул қилиб олувчи ва жўнатувчига хизмат қиладиган алоқа бўлимининг тартиб сонини ёзиб кўрсатинг.

Почта жўнатмаларини қабул қилиб олувчи ва жўнатувчининг адресларидан аввал етказиб бериладиган манзилнинг олти рақамли почта индексини ва етказиб бериладиган манзилнинг номидан кейин алоқа бўлимининг тартиб сонини албатта ёзиб кўрсатинг.

Хатлар, откриткалар, почта карточкаларини қабул қилиб олувчининг адресидаги олти рақамли почта индекси конвертнинг пастки чап бурчагидаги махсус ажратилган катакда услубланган рақамларда, адресда эса алоқа бўлимининг тартиб сони ёзиб кўрсатилади.

Жўнатувчининг адресида ҳам олти рақамли почта индексини ёзиб кўрсатишни унутмангиз.

Хатлар фақат 114х162 мм, 162 х 229 мм ва 229 х 324 мм ҳажмидаги стандарт конвертларда юборилиши керак.

Барвақт жўнатилган ва адреси тўғри, аниқ ёзилган почта жўнатмалари ва телеграммалар эгаларига ўз вақтида етиб боради.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПОЧТА АЛОҚАСИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТЕХНИКА БОШҚАРМАСИ.

ТАШКИЛОТЛАР ВА МУАССАСАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ ИЧКИ ИШЛАР БОШҚАРМАСИНИНГ ЕНҒИНДАН САҚЛАШ БОШҚАРМАСИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР КУНГИЛЛИ ЎТ УЧИРИШ ЖАМИЯТИ

ЖАМОАТ БИНОЛАРИДА

ЯНГИ ЙИЛ АРЧАЛАРИНИ ЎРНАТИШДА ЁНҒИН ХАВФСИЗЛИГИ ҚОИДАЛАРИНИ

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

Мактаблар, коммунал бинолар, маданият саройлари, театрлар, кинотеатрлар ва бошқа ташкилотларда янги йил арчаларини ўрнатишда ўт чиқишига қарши хавфсизлик чораларини таъминлайдиган масъулиятли кишилар ана шу муассасаларнинг раҳбарлари ҳисобланадилар.

Оммавий тадбирлар ўтказиладиган вақтда навбатчи ўқитувчилар, синф раҳбарлари ёки тарбиячилар болалар ёнида бўлишлари лозим. Ёнғин чиқишининг олдини олиш мақсадида ана шу шахслар ўт чиқиш хавфсизлигининг олдини олиш ва болаларни бинолардан эвакуация қилиш қоидалари тўғрисида олдиндан тушунтирилган бўлишлари керак. Янги йил арча байрамларини ўтказишга масъулиятли бўлган кишилар оммавий тадбирлар бошланмасдан олдин бинонинг ҳамма хоналарини кўриб чиқишлари, чиқиладиган эҳтиёт йўлларини кўриб чиққанларидан кейин ўт чиқишининг олдини олиш тадбирлари кўрилганлиги ва бино ўт ўчиришда ишлатиладиган дастлабки зарур воситалар билан таъминланганлигига тўла ишонч ҳосил қилгач, сўнг томоша бошланишига ижозат беришлари мумкин.

Янги йил арча байрамларида ўт чиқиш хавфсизлигига масъулиятли бўлган кишилар янги йил арчаларини ўрнатиш пайтида ўтказиладиган арча байрамининг куни ва соати тўғрисида Давлат ўт ўчириш назоратининг бўлинмасига хабар беришга мажбурдирлар. Давлат ўт ўчириш назоратининг рухсатисиз ёғочли биноларга, шунингдек, деворлари ёниб кетадиган биноларда арчаларни ўрнатиш ман этилади, шунингдек, 2-қаватлардан юқори жойларда арчаларни ўрнатиш, янги йил байрамларини ўтказишга йўл қўйилмайди.

Арча ўрнатиладиган биноларда ташқарига чиқиш учун камида иккита йўл ёки зинапоялар бўлиши керак. Арчаларни ўтиш ёки чиқиш йўллари атрофида ўрнатишга йўл қўйилмасин. У тагликка (қум солинган бочкага) мустаҳкам ўрнатилган бўлиши лозим. Арчанинг шохлари девор ва шипдан камида бир метр берида бўлиши керак.

Янги йил арчаларини ўтказиш учун фойдаланиладиган биноларда қатнашчиларнинг сони ҳар бир 0,75 квадрат метрга бир кишидан тўғри келиши керак. Биноларга белгиланган нормадан ортиқ одам қўйиш ман этилади.

Арчаларнинг иллюминацияларини безаш ишларини фақат тажрибали электр-монтёрларгина бажариши керак. Кўрсатилган қоида бўйича арчанинг иллюминацияси 24 вольтдан ошмаган паст кучланиш берувчи, пасайтирувчи трансформатор билан ишлатилиши керак.

Арчаларнинг иллюминацияси электр ўрнатиш қурилмаларини ўрнатиш қоидаларига риоя қилинган ҳолда мустаҳкам ва ишонарли монтаж қилинган бўлиши керак. 127—220 вольтли кучланишли ёритиш тармоғидан электр токи олиб ишлатилаётганда (кучсизлантирувчи трансформатор ёрдамисиз) 25 вольтдан ортиқ бўлмаган лампочкали гирляндлар ишлатилиши керак. Бундай ҳолда арчанинг безак лампочкаларини ёритадиган электр симлари мисли ва бардошли бўлиши лозим. Гирляндлар электр тармоғига штепсель қурилмаси ёрдамида уланган бўлсин.

Арчаларни ёритишда кичкинагина камчилик юз берганда (симларнинг қаттиқ қизиб кетиши, лампочкаларнинг липиллаши, учқун чиқиши ва бошқа ҳодисалар) иллюминация дарҳол ўчирилиши ва бузилганлик сабаблари аниқланиб бартараф этилмагунча улар ёқилмаслиги керак.

Алангадан ҳимоя моддалари шимдирилмаган пахтали, қоғозли, докали ва шунга ўхшаш тез алангаланувчи материаллардан костюмлар кийган болалар ва катталарнинг арча байрамларига қатнашишлари мутлақо ман этилади.

ПАХТА ВА БОШҚА ТЕЗ АЛАНГАЛАНУВЧИ МАТЕРИАЛЛАРГА ШИМДИРИЛАДИГАН АЛАНГАГА ҚАРШИ ПОРОШОКЛАРНИ ДАВЛАТ МУЛКИНИ ЁНҒИНДАН САҚЛАШ ТОШКЕНТ ШАҲАР РАЙОН БЎЛИМЛАРИДАН ТЕКИНГА ОЛИШ МУМКИН.

Ҳеч қандай истисносиз барча эрталабки, кундузги ва кечки янги йил байрам томошаларида бу тадбирлар учун масъул бўлган маъмурият вакиллари албатта иштирок этишлари шарт.

АРЧАЛАРНИ БЕЗАТИШДА ҚУЙИДАГИЛАР ТАЪҚИҚЛАНАДИ:

безаш учун целлюлоидли ва бошқа тез алангаланувчи ўйинчоқлар ва безакларни ишлатиш;

арчаларнинг иллюминацияси учун шамлардан фойдаланиш;

арча таглигини ва арча шохларини алангадан ҳимоя қилувчи моддалар шимдирилмаган пахта ва ўйинчоқлар билан безаш;

арчаларга ёниб кетадиган бертоле тузи сепиш ва химиявий ҳамда бошқа моддалар қўшиб арчаларни ял-ял товлантириш, бенгал ўтларидан фойдаланиш таъқиқланади.

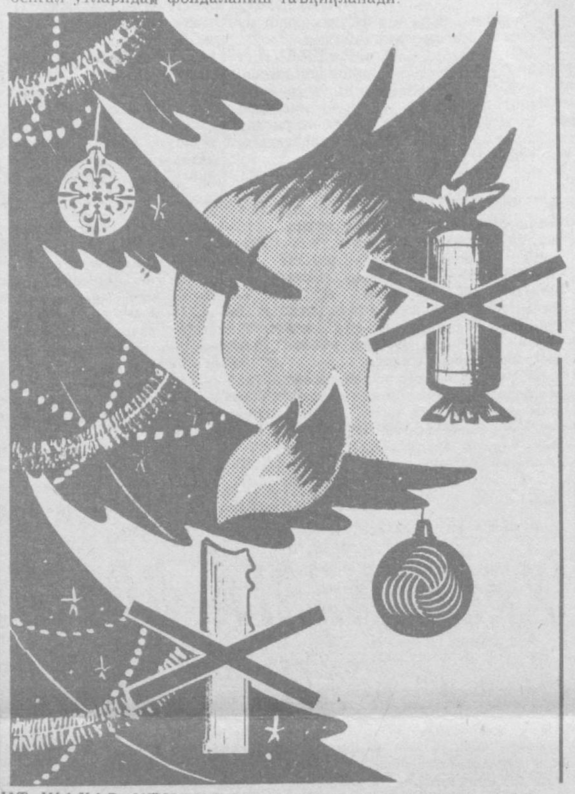

ТОШКЕНТ ШАҲАР КУНГИЛЛИ ЎТ УЧИРИШ ЖАМИЯТИ.
ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ ИЧКИ ИШЛАР БОШҚАРМАСИНИНГ ЕНҒИНДАН САҚЛАШ БОШҚАРМАСИ

В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ва Тошкент экскаватор заводига қарашли
17-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1985-86 йил учун
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

программали бошқариладиган станокларда ишловчи токарлар, учиш аппаратларининг йиғувчи-слесари, механика-йиғув ишлари слесари, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь, дипломли газ-электр пайвандловчи, техник назорат бўлими контролёри, электр ускуналарини ремонт қилиш ва улардан фойдаланиш бўйича электромонтёр, электр кўприкли кран машинисти. 15 ёшдан ошганлар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 3 йил.

Металлар бўйича токарь, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь, механика-йиғув ишлари слесари, электр кўприкли кран машинисти, электр пайвандловчи, техник назорат бўлими контролёри (бу касбга асосан қизлар қабул қилинади), **17 ёшдан ошганлар қабул қилинади. Ўқиш муддати—бир йил;**

Машинада қолиплаш қолипловчиси, 17 ёшдан ошганлар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 10 ой.

100 сўм стипендия берилади.

Ўқишга 8-10 синф ҳажмида маълумотли йигит ва қизлар қабул қилинади.

Билим юртига 8 синф ҳажмида маълумот билан қабул қилинганлар 3 маҳал иссиқ овқат, кўчалик ва иш кийими, ишлаб чиқариш практикасини ўтиш даврида иш ҳақининг 50 проценти билан таъминланади.

Ўқш муддати иш стажига киради.

Бир йил муддатли ўқишга қабул қилинганлар 65 сўм миқдорида стипендия ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртида техника ижодкорлиги, радиоҳаваскорлик, фото, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари, ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли, вокал-чолғу ансамбли фаолият кўрсатади. Секциялар ишлаб турибди. Ёзги таътил пайтида ўқувчилар «Чимган» лагерига ва Ватанимизнинг қаҳрамон шаҳарлари бўйлаб бошқа туристик саёҳатларга чиқадилар.

Билим юртини битирганлар институт ва техникумларга киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари лозим: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома ёки аттестат, турар жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), 6 дона фотосурат (3х4 см.).

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Т. Содиқов кўчаси, 6-уй (4,5-троллейбусларнинг «Экскаватор заводи» бекати; 3,22, 23, 29-трамвайларнинг «Старт» стадиони» бекати). Телефон 35-61-30.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

12 ДЕКАБРДАН БОШЛАБ

«ЯХШИ КАЙФИЯТ» ЦИРК ТОМОШАЛАРИ

Программада РСФСРда хизмат кўрсатган артист В. Иванов раҳбарлигидаги

«ШИМПАНЗЕ ЦИРКИ» АТТРАКЦИОНИ

Икки бўлимдан иборат катта ранг-баранг программа.

Томошалар соат 19.30 да; шанба куни — 16.00, 19.00 да; якшанба куни — 13.00, 16.00, 19.00 да бошланади.

Коллектив заявкалар қабул қилинади.

Касса соат 10 дан 20.00 гача очиқ.

Справкалар учун телефон: 44-35-91.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ

14-15 декабрь соат 19.00 да

ПРЕМЬЕРА

Ўлмас Умарбеков асари.

КУРОРТ

2 пардали комедия

Саҳналаштирувчи режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Р. ҲАМИДОВ.**

Рассом — У. САЙДАЛИЕВ.

Касса соат 10.00 дан 19.00 гача очиқ.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 12/XII да **Чио-Чио-Сан**, 13/XII да **Тўмарис.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/XII да **Куёв**, 13/XII да **Бой ила хизматчи.**

кино

12 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«АЛВИДО, ҒЎР ЁШЛИГИМ» **Санъат саройи** (кичик зал, 17, 19.00, телефонлар 44-21-34, 44-21-44, 44-21-74).

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРИГА ИШОНМАЙДИ» — **Восток** (18. 21.00; телефон 91-14-61).

«ҚИШДА ПИШАР ОЛЧА» — **Санъат саройи** (катта зал, 16. 18.00), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

«ТУРК ОҒАСИНИНГ ВАСИЯТИ» — **Чайка** (17, 19, 21.00: телефон 77-06-20), **Ватан** (17, 19, 21.00), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75).

«АЛИБОБО ВА 40 ҚАРОҚЧИНИНГ САРГУЗАШТЛАРИ» — **Нукус** (18.30, 20.30, телефон 46-70-69).

«КЕЛИБ АЙТГАНЛАРИМ» — **Қозоғистон** (тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Санъат саройи** (катта зал, 20.00).

«ОНАЖОН, МЕН ТИРИКМАН» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ҚАЙТИШНИ ЎЙЛАМА»— **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ВОДИЛЛИК КЕЛИН» — **Искра** (тоқ соатларда телефон 39-14-59).

13 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«АЛВИДО, ҒЎР ЁШЛИГИМ» **Санъат саройи** (кичик зал, 11, 13, 15, 17, 19.00; телефонлар: 44-21-34, 44-21-44, 44-21-74).

«ҚИШДА ПИШАР ОЛЧА» — **Санъат саройи** (катта зал, 12, 14, 18.00).

«ТУРК ОҒАСИНИНГ ВАСИЯТИ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02), **Чайка** (11, 13.15, 15, 17, 19, 21.00, телефон 77-06-20), **Ватан** (11, 13, 15, 17, 19, 21.00).

«САҲРО ВА ЧАНГАЛЗОРЛАРДА» — **Москва** (12, 15, 18, 20.45; телефон 33-05-01).

«КЕЛИБ АЙТГАНЛАРИМ» — **Қозоғистон** (тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Санъат саройи** (катта зал, 20.00).

«ВОДИЛЛИК КЕЛИН» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

ТВ

пайшанба

12 ДЕКАБРЬ

● МТ I

18.00 «Сўзни амалда иш билан оқла». КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасини муҳокама қиламиз. «Социалистик ўз-ўзини бошқариш принципларини ривожлантириш».
18.30 Футбол. УЕФА кубоги. 1/8 финал. «Нант» (Франция) — «Спартак» (Москва). Франциядан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Дунё воқеалари».
20.15 «Ўз олдингда» Телевизион бадиий фильм премьераси. П. Проскуриннинг «Қора қушлар» повести мотивлари асосида. 1-серия.
21.30 «Время».
22.05 «Ўз олдингда» телевизион бадиий фильмнинг 2-серияси.
23.10 «Дунё воқеалари».
23.25 П. И. Чайковскийнинг балет музикалари.

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Қалбга яқин қўшиқлар».
19.30 «Қишлоқ янгиликлари».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 Ритмик гимнастика.
21.15 Халқ куйлари.
21.30 «Время».
22.05 Опералардан рус қўшиқлари, романслар ва арияларни В. Левченко ва Москва рус халқ чолғулари оркестри ижро этади.
22.50 «Латвиянинг кўҳна эман дарахтлари». Илмий-оммабоп фильм.
23.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. Ўтиш турнири. «Нефтчи» — МАСК. 2-тайм.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Генерал Топтигин», «Офтобжон учун ёстиқча». Мультфильмлар.
18.40 «Ҳаёт каби тирик».
19.10 «Орзуларим қўнган жойда». Ҳужжатли фильм.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Дала ишлари кундалиги».
20.00 «Мақом». Фильм-концерт («Ўзбектелефильм»).
20.30 «Ахборот».
20.50 «Камолот сари». Ҳасан Бозоров (Ўзбекистон балети ҳақида).
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Партия турмуши» туркумидан. «Инсон факторини активлаштириш — давр талаби». КПССнинг Программ ҳужжатларини муҳокама қиламиз (рус.).
22.35 «Нафосат». Хотин-қизлар учун программа (такрорий).
23.45 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.05 МТ II
18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 Мактаб ўқувчилари учун. «Зарница-85» (такрорий).
18.40 «Мўътабар жойлар». Телефильм.

жума

13 ДЕКАБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Мактаб ўқувчиларининг КПСС Иваново область Ленин район комитетининг секретари Л. Мигунова билан учрашуви.
10.20 «Ўз олдингда». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
12.40 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.15 «Фан ва меҳнат иттифоқи». Ҳужжатли фильмлар.
15.45 «Рус тили».
16.15 Словак халқ куйлари.
16.35 «Подмосковье қишлоқларининг бугунги ва эртанги куни».
17.05 «Ҳамдўстлик». Тележурнал.
17.35 «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Финист — сарлочин».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Дунё ва ёшлар».
20.10 «Санъат усталари». РСФСР халқ артисти О. Янковский.
21.30 «Время».
22.00 «Муаммолар — изланишлар — ечимлар». Мамлакат ёқилғи энергетика комплексини ривожлантириш. Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский олиб боради. Кўрсатув тугагач — Совет қўшиқларидан концерт.
24.00 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Владивосток». Телефильм.
9.35 «Урал эртакчиси». П. П. Бажов ҳаёти ва ижоди ҳақида.
10.30, 13.55 Инглиз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
11.00 Уруш йиллари қўшиқлари.
11.35, 12.40 География. 5-синф. Тоғлар.
12.05 Д. Кугультинов поэзияси.
13.10 Совет тасвирий санъати. П. Д. Корин.
14.25 «Билимимиз — қудратимиз». Тележурнал.
15.10 Р. Роллан. Хотиралардан...
16.00 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Камалак» халқ ижодиёти телепрограммаларининг VI Халқаро фестивали. «Халқ куйлари фестивали ҳақида хотиралар» (Финляндия, Юлейсрадио).
19.20 «Пушкин уйининг номи». Телефильм.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 Реклама.
20.50 «Онамларнинг мактаби».
21.20 «Болалигим ўтган қишлоқ». Телефильм.
21.30 «Время».
22.00 «Куз кунларидан бирида». Эстрада томошалари.

● ЎзТВ I

7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 «Салом, кичкинтойлар!» Мультфильм.
8.00 «Тонгги тароналар».
8.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ўринбосарлар улғаймоқда».
8.30 «Ахборот».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Яшил шишача», «Ғаройиб дўст». Мультфильмлар.
18.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Сенинг замондошинг».
19.15 Мактаб ўқувчилари учун. Ленин ҳақида ҳикоялар.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Сизнинг томорқа хўжалигингизда».
20.15 «Ичкиликсиз яшаш» туркумидан ҳужжатли фильм.
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбек куйларидан концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.05 КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди олдидан. ҚҚАССР ва республика областларининг телевизион фестивали. Экранда — Бухоро области.
Кўрсатув тугагач — Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.05 МТ II
18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 География. Қишлоқ хўжалигини зоналар бўйича ихтисослаштириш.
18.50 «Ўғлим ҳузурига». Телевизион бадиий фильм (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Ритмик гимнастика.
20.05 «Уста бўлиб етишиш учун». Телефильм.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Бокс бўйича мастер». Телефильм.
20.55 «Декабристлар майдони». Тарихий Декабрь қўзғолони ҳақида телефильм.
21.30 МТ II

ЯНГИ ТОШКЕНТ КОНСЕРВА КОМБИНАТИГА

пенсия ёшидаги тажрибали бухгалтер, вагонларни кузатиб борувчи проводниклар

КЕРАК

Шартнома бўйича ҳақ тўланади.

Қуйидаги адресга мурожаат этилсин: Салор ГЭС, Оржоникидзе райони, (152-автобуснинг «Консерва комбинати» бекати).

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»)
—орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и Ташгорсовета.
(Газета бир йилда 300 марта чиқади).

БИЗНИНГ АДРЕС:
700047, ТОШКЕНТ ШАҲРИ,
ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар: секретариат — 33-57-02: бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 33-08-74; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-55-39; Совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари— 32-55-32; хатлар — 33-29- 70; эълонлар бўлими— 33-81-42,

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—14126 Индекс 54000 А—2186. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.